

5

Religió **Catòlica**

Educació **Primària**

ÍNDEX

1	DÉU TOT HO VA FER BÉ	4
2	LA BÍBLIA, PARAULA DE DÉU	14
3	L'ALIANÇA DE DÉU: PACTE DE CONFIANÇA I DE FIDELITAT	26
4	LA LLEI DE DÉU	36
5	LA TROBADA AMB JESÚS ENS SALVA	46
6	ELS MIRACLES, SIGNES DEL REGNE	56
7	LA RESURRECCIÓ DE JESÚS, COLUMNA DE LA NOSTRA FE	66
8	L'ESGLÉSIA, LLUM DEL MÓN	76
9	EN L'EUCARISTIA RENOVEM EL SACRIFICI DE JESÚS EN LA CREU	88
	MATERIALS DIDÀCTICS	
	CANÇONS	98
	VOCABULARI	102

1

DÉU TÓT HO
VA FER BÉ

CREACIÓ!
COINCIDÈNCIA NATURAL?

VEIG

Observa les fotografies de la pàgina anterior. Què dirien els enginyers, dissenyadors i científics que van fer la cabina de l'avió si algú afirmara que va sorgir per si mateixa, o per una misteriosa successió de casualitats?

Contempla les altres fotografies. Et pareixen boniques? Quin Científic, Artista, Planificador, Realitzador va poder fer eixos sers?

PENSE

Alguns diuen que eixos sers tan meravellosos van sorgir per casualitat. És això possible? Per què?

Qui han participat i han fet la cabina de l'avió?

EM PREGUNTE

Per què no ha pogut fer-se sense més, per si mateixa?

Per què les persones ens sentim feliços quan fem les coses bé?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Què sents al veure estes imatges? Què t'emociona més?

CREACIÓ!

PRODUCTE A L'ATZAR?

CREACIÓ!

COINCIDÈNCIA NATURAL?

HO SAPS?

- Es pot explicar amb la paraula «CASUALITAT» l'origen de l'univers? Per què?
- Per què moltes persones creiem en un Ser Superior creador de tot?
- Per què els sers humans senten alegria al fer coses tan meravelloses?

DÉU VOL QUE EL SER HUMÀ SIGA FELIÇ

Gèn 1,26-31 i 2,8-9

Resumim el que diu la Gènesi, primer llibre de la Bíblia, sobre la qual cosa Déu va preparar per al ser humà.

1

Déu va dir: «Fem a l'home a la nostra imatge i semblança. Domine sobre els peixos del mar, les aus del cel, els bestiar, les feres campestres i els rèptils de la terra».

2

Déu va crear a l'home a la seua imatge, a imatge de Déu els va crear, mascle i femella els va crear.

Déu els va beneir i els va dir: «Set fecunds i multiplica-vos, pobleu la terra i sotmeteu-la; domineu sobre els peixos del mar, les aus del cel i tots els animals es que mouen sobre la terra».

3

I va afegir: «Jo vos done tota planta sementífera que hi ha sobre la superfície de la terra i tot arbre que dóna fruit contenint llavor en si. Això serà la vostra menjar (...)». Va veure Déu tot el que havia fet, i heus ací que tot estava molt bé.

4

El Senyor Déu va plantar un jardí en Edén, a l'orient, i en ell va posar a l'home que havia format. El Senyor Déu va fer germinar del sòl qualsevol classe d'arbres agradables a la vista i apetitosos per a menjar, l'arbre de la vida, enmig del jardí, i l'arbre de la ciència del bé i del mal.

«El nostre agraïment i aplaudiment al DÉU BONDADÓS que va crear al ser humà i li va inculcar en el seu cor el desig del BÉ»

1 Comprensió.

Contesta al teu quadern.

- Què va dir Déu al crear al ser humà?

Completa amb les paraules apropiades al teu quadern.

- Déu va crear al ser humà baró i.....
- Els va beneir amb estes paraules.....
- Domineu sobre els peixos del mar.....
- Jo vos done tota planta i tot

2 Localització.

- On trobem els cristians la narració de la creació del món, de l'home i de la dona?
- Busca en la Bíblia Siràcida 16,26-31 i comenta de què parla.

3 Missatge.

- Han complit els hòmens i dones el mandat de Déu: «Set fecunds i multiplica-vos, pobleu la terra»? Com es deixa de complir ara este mandat?
- Consulta en Internet o en algun llibre quants habitants hi ha ara en el teu poble o ciutat, en la teua comunitat autònoma i en la terra.

L'EVOLUCIÓ

Els científics han demostrat que en el món hi ha hagut un clar procés d'evolució. Hem evolucionat les persones, els animals i les plantes. Déu va intervindre en la creació del món, però això no va en contra de l'evolució. Déu va donar la Creació als hòmens perquè la perfeccionaren.

LA NATURA

Molts sers prehistòrics o històrics han desaparegut i han aparegut uns altres de nous. El mateix ha passat amb les plantes. La terra ha patit moltes transformacions.

CONVIVÈNCIA

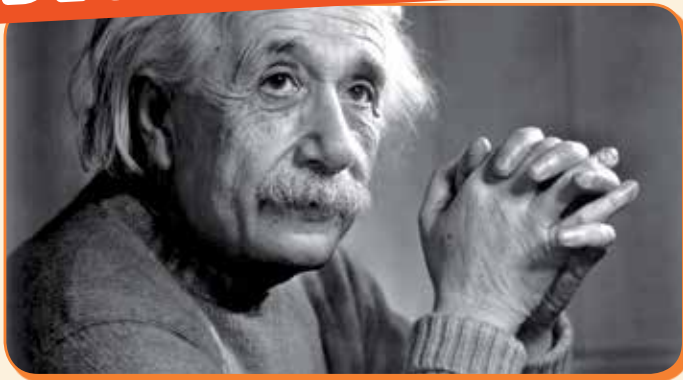
La terra dóna per a viure a totes les persones, però hi ha sers i nacions que viuen en extrema pobresa. Com podem sentir-nos solidaris amb ells?

EM QUEDE AMB

- Enumera tres accions humanes que milloren la Creació.
- Per què hem de lloar Déu i donar-li gràcies?
- Per què les persones relacionem el bé amb la felicitat?

DÉU BO I CREADOR

Molts científics no creuen en la creació de l'univers per part de Déu. Molts altres sí ho fan. L'Església ens ensenya que la fe no és contrària a la ciència. Un gran savi i científic, Albert Einstein, Deia que l'home troba Déu darrere de cada èxit que aconsegueix la ciència.

La narració que ens fa la Bíblia sobre la creació del món, en el seu primer llibre, la Gènesi, és una manera d'explicar-nos que Déu va intervindre directament en la Creació i, sobretot, en la creació de l'home i de la dona a imatge i semblança seua.

DÉU VA CREAR EL MÓN PER AMOR

Les persones ens admirem i disfrutem veient i sentint la natura, el cel estrelat, el sol que ens dóna la vida, la immensitat dels mars i oceans... i també les coses fabricades per l'home.

Ens preguntem: Qui ha fet tot açò i ens ha donat tanta intel·ligència? **Déu és l'autor de tot.** Ell ha creat el món i ens ha creat a nosaltres per amor. Els hòmens i les dones som el més important de la Creació. Capaços d'amar, de conèixer, de fer el bé i de disfrutar de les meravelles de l'univers.

CREENCES DELS DIFERENTS POBLES

Tots els pobles, inclús els més primitius, han cregut en un o més sers superiors, als que anomenaven déus, que havien creat el món, protegien les seues collites, la seua caça, la seua fertilitat, la seua vida..., als que respectaven, temien, oferien sacrificis i rendien culte.

FER EL BÉ

El món està poblat de persones diferents. Als sers humans ens ha creat Déu amb desitjos de fer el BÉ. Per este motiu hem de ser comprensius, tolerants i hem de compartir amb els altres, perquè tots els sers tinguen una vida digna.

Si Déu va crear el món per amor, nosaltres també hem de donar el nostre suport i amar als altres. El ser humà sent alegria quan realitza el bé i se sent agraït i alegre quan ho rep.

Déu va plantar un jardí en Edén per al ser humà

Déu es va sentir content després d'haver creat al ser humà i va plantar un meravellós jardí per a ell, on va poder ser immensament feliç.

LECTURA D'IMATGE

"El Jardí de l'Edén", de Jan Brueghel el Vell i Pere Pau Rubens.

1 Què et suggerix la visió d'este quadre? Tria les respostes més encertades:

- Que Déu és generós.
- Que Déu mima l'home per estar fet a imatge i semblança seua.
- Que Déu vol que l'home aprenga a fer el bé sent generós com Ell.
- Que el ser humà li importa poc a Déu.
- Que Déu vol que l'home s'assenta feliç.

2 Per què l'Església permet compatibilitzar l'evolució de les espècies amb la doctrina revelada per Déu sobre la Creació?

3 Què ens demostren les creences de tots els pobles, inclús les dels més primitius?

4 Què és el que més t'agrada del jardí de l'Edén?

- El lloc triat.
- La generositat de Déu amb el ser humà.
- Els feliços que vivien els nostres primers pares.

LA BÍBLIA és el llibre sagrat dels jueus i dels cristians. En la Bíblia es narra l'origen del món i del ser humà.

L'ALCORÀ és el llibre sagrat dels musulmans o mahometans. En ell també es narra la creació del món.

LES MITOLOGIES són relats que contenen diferents històries per a explicar l'origen del món i del ser humà. Les mitologies estan plenes de diferents déus. Hi ha déus i deesses. Les mitologies més famoses i conegudes són la grega i la romana, però hi ha moltes més.

VAN DEDICAR LA SEUA VIDA A FER EL BÉ

Des del principi Déu va crear al ser humà amb el desig de fer el bé. Moltes persones han dedicat tota la seua vida a fer el bé als altres, açò els va suposar molts sacrificis en esta vida, però també molta felicitat i, per descomptat, el premi etern en l'altra vida.

Trobaràs exemples antics i exemples molt recents, de fa molt pocs anys o actuals.

MARTIN LUTHER KING

En la dècada de 1960 va encapçalar les protestes contra el tracte discriminatori que rebien les persones de color als Estats Units. Es va proposar fer el bé entre els seus germans de raça i lluitar contra les lleis que els discriminaven.

Va comprendre perfectament les Benaventurances i va treballar en favor de la pau i la justícia. Pensava que, com a seguidor de Crist, no havia d'utilitzar la violència per a aconseguir els seus propòsits. Tot això li va crear molts enemics, però també va veure recompensada la seua valentia amb el seguiment i d'afecte que li van professar milions de persones de totes les races. Va ser assassinat el 4 d'abril de 1968 a les mans d'un home racista.

SANT FRANCESC D'ASSÍS (1181- 1226)

Disfrutava d'una existència molt còmoda en el seu poble natal d'Assís, fins que un dia, mirant d'enfront d'un leprós, totalment abandonat i rebutjat per la societat, va veure en ell la figura de Jesús i va decidir abandonar tot i dedicar-se de ple a alleujar el dolor dels leprosos, indigents i marginats... vivint com vivien ells. Francesc es va donar compte que, al no tindre res, era completament lliure i podia anomenar germans a tots els sers de la Creació. Va descobrir Déu en la pobresa i en tota la Creació. Es va retirar al camp, donant gràcies a Déu per totes les meravelles de la natura.

"Èxtasi de sant Francesc d'Assís", de Josep Ribera.

SANT PERE CLAVER (1580-1654)

Era fill d'una modesta família de Lleida, es va fer jesuïta i ho van destinar a missions a Amèrica. Allí va descobrir la terrible realitat de la compravenda dels esclaus negres. La seua resposta va ser immediata: «Dedicaré la meua vida a portar un poc d'esperança i socórrer als esclaus». La seua decisió ho va convertir, segons les seues pròpies paraules, «en esclau per sempre dels esclaus africans». Es va dedicar a esta tasca durant més de quaranta anys.

MARIA ELENA MOYANO (MARE CORATGE)

Mare de família, mestra d'escola i dirigent popular en Vila El Salvador (Perú).

Convençuda que només junts es pot eixir de la misèria, va fundar Vila El Salvador, un projecte de treball comunitari i solidari que va unir la població marginada per a millorar entre tots les seues condicions de vida. Van construir escoles, centres de salut, van instal·lar la llum i el clavegueram, van organitzar la vida social... Va fer el bé a tots i va ser volguda i admirada per tot el barri, gràcies a la seua generositat i entrega. Molestava els poderosos pel seu compromís en la conquesta dels drets bàsics dels desposseïts. Va morir assassinada per **Senda Llumiosa** en 1992, però la seua presència perdura en els habitants de Vila El Salvador..

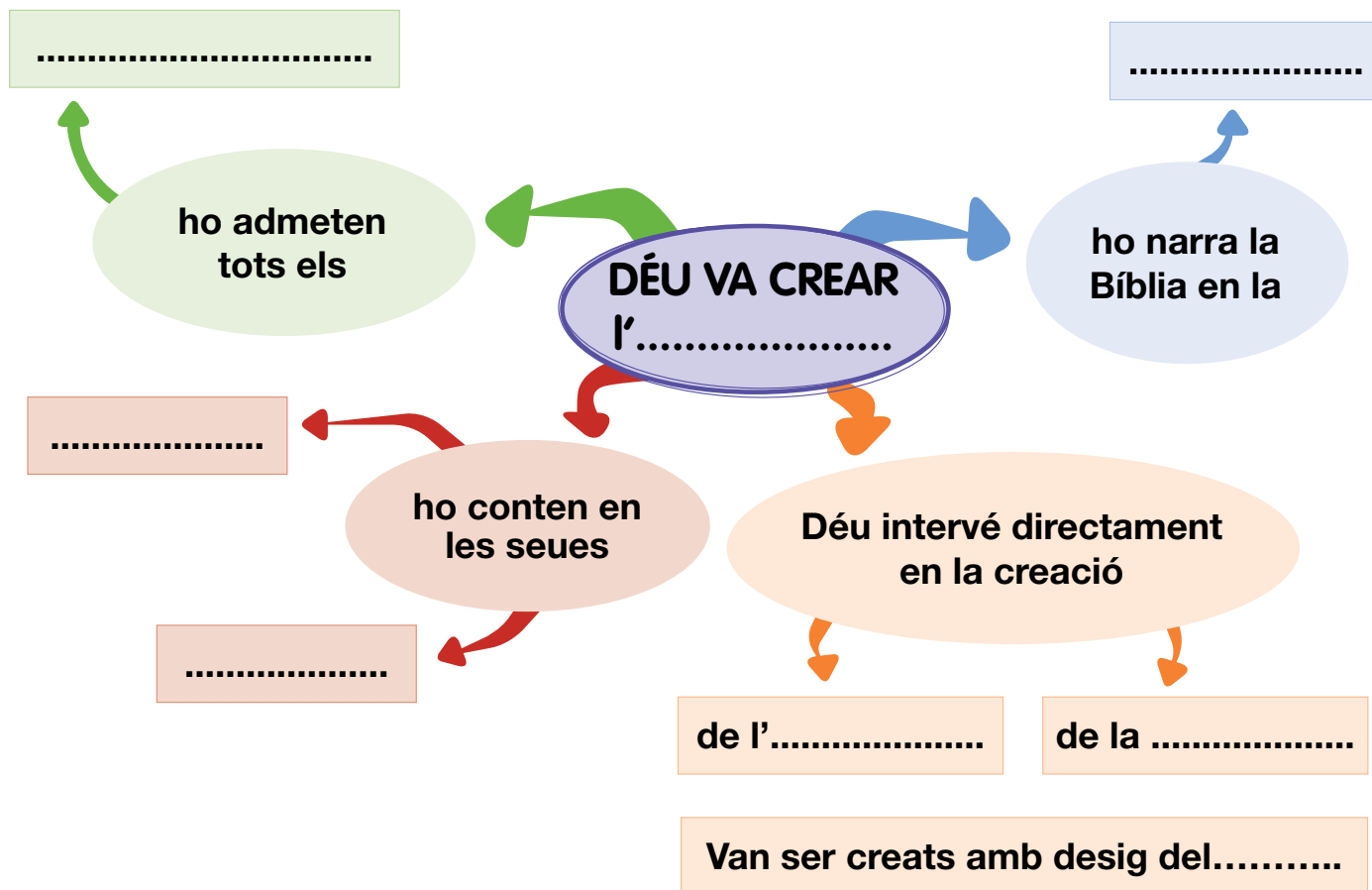
1 Contesta al teu quadern.

- Identifica el problema que cada una d'estes persones detecta en el seu entorn i la resposta que dóna.
- Mira al teu voltant, quins problemes descobreixes que necessiten una resposta per a fer el bé?
- Què pots fer per a fer el bé?
- Quines conseqüències comporta, a vegades, fer el bé?
- De les històries exposades dels personatges que van fer el bé, quins beneficis han quedat?

2 Treball en equip.

Investigueu sobre altres persones també compromeses de fer el bé als altres i presenteu un dossier amb les troballes descobertes.

1 Copia i completa este mapa mental al teu quadern ajudant-te del resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern amb ajuda del mapa mental.

Déu l'univers, ho narra la en la Gènesi. Tots els pobles ho en les seues llegendes i mitologies.

Déu directament en la de l'home i de la dona. Van ser amb del bé.

3 Cançó: CUIDEMOS EL MUNDO.

4 Escoltem.

En silenci, tanquem els ulls i escoltem la cançó sobre la Creació. Si l'escoltem per segona vegada, podem seguir amb gestos i moviments la lletra, el ritme i la música de la cançó.

El papa Francesc compta amb tots nosaltres per a fer el bé i perquè hi haja pau en el món i es cuide la Creació de Déu. En el seu viatge a Terra Santa va invitar a les més altes autoritats de les tres religions monoteistes a una jornada d'oració a Roma per la pau del món.

Aprèn

- Diem que Déu és el Creador del cel i de la terra perquè va fer totes les coses del no-res, lliurement i per amor.
- L'home i la dona són el més important que Déu ha creat.
- Déu va crear a l'home i a la dona a imatge i semblança seua.
- Els va crear lliures, capaços d'amar, de conèixer la veritat i de fer i rebre el bé.

Autoavaluació

- Quines conclusions has tret després de conèixer l'obra creadora de Déu?
- Per què tots hem de lloar Déu?
- Has comprés les teories sobre l'evolució? Has preguntat als teus professors sobre elles?
- Què és el que més t'interessa comentar i discutir amb els teus companys sobre esta unitat?
- Què ens proporciona a nosaltres fer i rebre el bé?
- Has pensat com pots tu col·laborar en l'obra creadora de Déu?

2 LA BÍBLIA, PARAULA DE DÉU

LA BÍBLIA, ÚNIC LLIBRE
PATRIMONI DE LA HUMANITAT

VEIG

Describeu el que veus en la il·lustració. Qui són eixos personatges? I el mur?

PENSE

Per què tant de respecte amb este llibre?
Per què tantes persones li tenen tant d'estima?

EM PREGUNTE

Per què la UNESCO haurà declarat a la Bíblia patrimoni de la humanitat? Per què en quasi totes les cases hi ha una Bíblia?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Quins sentiments desperta en tu la Bíblia? Tria la resposta entre estes paraules:

**Respecte, admiració, interès, curiositat,
devoció, confiança, ajuda**

- Escriu al teu quadern quines persones, representades en estes imatges, lligen la Bíblia.

HO SAPS?

- Per a qui és la Bíblia un llibre sagrat?
- Per què es considera sagrat?
- La Bíblia narra la història d'un poble. Saps de quin poble es tracta?
- Què hem de fer les persones amb els llibres sagrats?

EL POBLE JUEU I LA LECTURA DE LA BÍBLIA

En el mes sèptim, quan ja tots els israelites estaven instal·lats en les seues ciutats, el poble sencer es va congregar com un sol home en la plaça i van demanar a l'escriba Esdres que portara el llibre de la Llei de Moisès que Jahvè havia prescrit a Israel. Va portar el sacerdot Esdres la Llei davant de l'assemblea, integrada per hòmens, dones i tots els que tenien ús de raó. Va llegir des de l'alba fins al migdia i les oïdes del poble estaven atents al llibre de la Llei.

L'escriba Esdres estava dret sobre una estrada de fusta alçat per a esta ocasió. Esdres va obrir el llibre als ulls de tot el poble i, a l'obrir-ho, el poble sencer es va posar en peu. Esdres va beneir a Jahvè, el Déu gran; i tot el poble, alçant les mans va respondre: «Amén! Amén!». I, inclinant-se, es van prostrar davant de Jahvè, rostre en terra.

Esdres va llegir en el llibre de la Llei de Déu, aclarint i interpretant el sentit, perquè compregueren la lectura.

Llavors Nehemías –el governador–, Esdres, el sacerdot escriba i els levites, van dir a tot el poble:

**«Este dia està consagrat al Senyor, el vostre Déu;
no estigueu tristos, no ploreu».**

Perquè tot el poble plorava al sentir les paraules de la Llei (Neh 8,1-9).

“Rabí amb la Torá”, de Marc Chagall.

1 Comprensió.

Respon al teu quadern.

- Qui era l'escriba que va iniciar la lectura de la Bíblia?
- Com s'anomenava el governador dels jueus d'aquell temps?
- Quant de temps va estar Esdres llegint la Llei?
- Al mateix temps que llegia, què feia l'escriba Esdres?
- Com el poble plorava a l'escoltar la Llei, què li van dir Esdres i els levites?

2 Localització.

Completa al teu quadern.

- Els llibres d'Esdres i Nehemías són llibres de l'.....
- Investiga quan apareixen en la història d'Israel estos dos personatges: Esdres i Nehemías.

3 Missatge.

Completa al teu quadern estes frases.

- El poble d'Israel tornava de la captivitat de
- El poble va demanar a l'escriba que portara el..... de la llei de Moisès.
- Van consagrar el dia a el seu Déu, i van demanar a tots que no estiguessen
- Quan Esdres va obrir el llibre, el es va posar en peu. Esdres va beneir a Jahvè i el poble va contestar.....

FILACTERIS

En el seu respecte i amor per la Bíblia, els jueus, durant certs resos, portaven lligades, una en el braç esquerre i una altra en el front, els filacteris, que eren dos xicotets envolturas de cuir que contenien tires de pergami amb certs passatges de l'Esclatúra.

BÍBLIES IL·LUSTRADES

Durant l'Edat Mitjana, les Bíblies copiades cuidadosament a mà i profundament decorades eren les possessions més valuoses de les corts reials, monestirs i esglésies. Els amanuenses feien autèntiques obres d'art en les seues miniatures amb tints de diversos colors.

MENORÁ, CANELOBRE DELS SET BRAÇOS

En la Bíblia (Èx 37,17-24) es narra com es va fabricar el canelobre dels set braços, símbol del judaisme. Tenia tres braços a cada costat del fust central. I es guardava en el Tabernacle junt amb l'altar.

EM QUEDE AMB

- Amb l'alegria del poble d'Israel al tornar a la ciutat de
- Amb l'emoció i la il·lusió que van sentir quan Esdres va llegir el llibre de la llei.....
- Amb la recomanació que donen al poble Esdres, Nehemías i els levites perquè no estiguen..... sinó alegres.

COM VA SORGIR LA BÍBLIA

La Bíblia és un conjunt de llibres que van ser escrits al llarg d'uns mil anys. Es va començar a redactar, aproximadament, uns 900 anys abans de naixer Jesucrist i es va acabar un segle després del seu naixement.

La Bíblia va començar a transmetre's per tradició oral en forma de relats solts. Durant els segles XII i XI abans de Crist, en les terres de Canaan, van començar a prendre cos estos relats. En el regnat del rei David, i sobretot en el del seu fill el rei savi Salomó, s'inicia una gran activitat literària. Al mateix Salomó se li atribuïx la composició de poemes i proverbis. En esta època apareixen els primers llibres històrics, la successió de David, el regnat de

Salomó i, també, la col·lecció de salms, proverbis i altres antigues tradicions orals.

A partir del segle VIII naixen els llibres profètics. Tot este conjunt de llibres i documents donen origen a l'Antic Testament. El Nou Testament naix alguns anys després de la mort i resurrecció de Jesús. Els seus deixebles volen deixar per escrit els esdeveniments relacionats amb la seua vida, les seues ensenyances i la seua mort i resurrecció, de manera que escriuen els evangelis. També formen part del Nou Testament els Fets dels apòstols, diverses cartes escrites per ells mateixos i el llibre profètic de l'Apocalipsi.

GÈNERES LITERARIS DE LA BÍBLIA

La Bíblia empra uns modes de parlar i d'escriure propis de l'època en què es van redactar els diversos llibres. És important conèixer els gèneres literaris d'un text bíblic per a comprendre el seu missatge.

Molts llibres són **històrics**, en ells es narren històries i tradicions del poble o de personatges famosos. Per exemple, els llibres de Josué o dels Jutges.

Altres llibres són **poètics**, açò és, contenen poemes d'alabança, agraïment o súplica, com per exemple el llibre dels Salms o el de la Saviesa.

Hi ha llibres **narratius**, que són relats inventats amb un fi didàctic, com per exemple el llibre de Jonàs o el d'Ester.

Un grup important ho formen els llibres **profètics**, entre els que hi ha profetes majors i menors. Els profetes són personatges enviats per Déu per a transmetre al seu poble el seu missatge d'esperança i avisar-li quan s'allunyen d'Ell. Isaïes, Jeremies... i molts altres van escriure els seus llibres profètics.

En el Nou Testament apareixen a més les **cartes** escrites per alguns apòstols i el llibre de l'**Apocalipsi** de sant Joan.

Els llibres de la Bíblia

«Bíblia» és una paraula d'origen grec que significa «llibres». La Bíblia és com una xicoteta biblioteca formada per 73 llibres. 46 pertanyen a l'Antic Testament i 27 al Nou.

En estos llibres Déu es dona a conèixer la humanitat i ens revela el seu pla de salvació, perquè tots coneguem el seu amor.

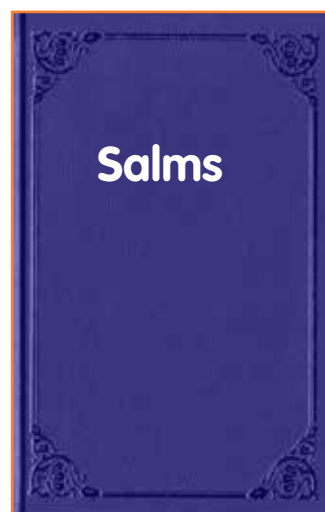
Sant Pau va dir: «Déu, després d'haver parlat moltes vegades i en diverses formes als nostres pares per mitjà dels profetes, en estos dies, que són els últims, ens ha parlat pel Fill, a qui ha constituït hereu de totes les coses, per qui va fer també l'univers» (He 1,1-25).

1 Copia al teu quadern i completa les frases:

- La Bíblia la formen un conjunt de llibres escrits al llarg d'
- La Bíblia va començar a transmetre's per tradició.....en forma de
- Al savi rei se li atribueix la composició de..... i
- A partir del segle VIII a. C. apareixen els llibres

2 Escriu al teu quadern a quin gènere literari pertanyen estos llibres:

3 Copia al teu quadern i unix amb fletxes la relació de cada personatge o esdeveniment amb un llibre de la Bíblia.

ABRAHAM I L'ALIANÇA
PROFECIA DEL MESSIES
EIXIDA D'EGIPTE
MIRACLES DE JESÚS
HISTÒRIA DEL JUTGE GEDEÓN

ÈXODE
JUTGES
GÈNESI
PROFETA ISAÏES
EVANGELIS

4 Escriu al teu quadern el que significa la paraula «Bíblia», de quina llengua procedix, per què rep este nom i quants llibres la componen.

LA BÍBLIA ÉS PARAULA DE DÉU

La Bíblia és una obra literària, però no sols això. És, abans que res, una obra religiosa que expressa per escrit el que Déu ens ha revelat. L'Església, en el concili Vaticà II, ens ho explica així:

«La revelació que la Bíblia conté ha sigut posada per escrit davall la inspiració de l'Esperit Sant. Atés que han sigut escrits per inspiració de l'Esperit Sant, tots els llibres de la Bíblia tenen Déu com a autor. En la composició de la Bíblia, Déu es va valdre d'hòmens triats que usaven totes les seues facultats i talents. Déu actuava en eixos hòmens i per mitjà d'ells, els quals, com a veraders autors, van posar per escrit tot i només el que Déu volia» (*Dei Verbum* 11).

Per a entendre la Bíblia cal tindre en compte que l'important és el que Déu vol revelar-nos. A vegades les seues ensenyances s'expressen per mitjà d'exemples o imatges.

CONeixement de l'ús de la Bíblia

Per a trobar un passatge de la Bíblia necessitem conèixer les dades que ens permeten trobar-ho fàcilment. La Bíblia la dividim en llibres, els llibres en capítols i els capítols en versicles.

En les dades que ens donen, primer apareix l'abreviatura del títol del llibre, a continuació el capítol i després el versicle. Quan estes dades apareixen abreviats s'anomenen cites bíbliques.

Per este motiu és important conèixer els principals títols dels llibres de la Bíblia i les seues abreviatures.

ANTIC TESTAMENT		NOU TESTAMENT	
Gènesi	Gèn	Mateu	Mt
Èxode	Èx	Marc	Mc
Josué	Jos	Lluc	Lc
Jutges	Jue	Joan	Jn
Rut	Rut	Fets	He
Samuel	1Sam, 2Sam	Romans	Rom
Reis	1Re, 2Re	Gàlates	Gàl
Esdres	Esd	Efesios	Ef
Nehemías	Neh	Filipencs	Flp
Job	Job	E. de Pere	1Pe, 2Pe
Saviesa	Sab	E. Santiago	Sant
Isaïes	Is	E. Joan	1Jn, 2Jn, 3Jn
Daniel	Dan	Apocalipsi	Ap

1 Copia al teu quadern i completa la frase:

- L'autor principal de la Bíblia és..... L'Església així ho afirma en el concili....., en el document.....

2 Tria i escriu al teu quadern altres noms que se li donen a la Bíblia.

Sagrada Escripura	Paraula de Déu
Antic i Nou Testament	Llibre antic

3 Consulta la Bíblia i escriu al teu quadern un exemple de cada un dels conjunts de llibres que la componen.

LLIBRES PROFÈTICS	EVANGELIS
LLIBRES POÈTICS	EPÍSTOLES
NARRACIONS DIDÀCTIQUES	LLIBRES HISTÒRICS

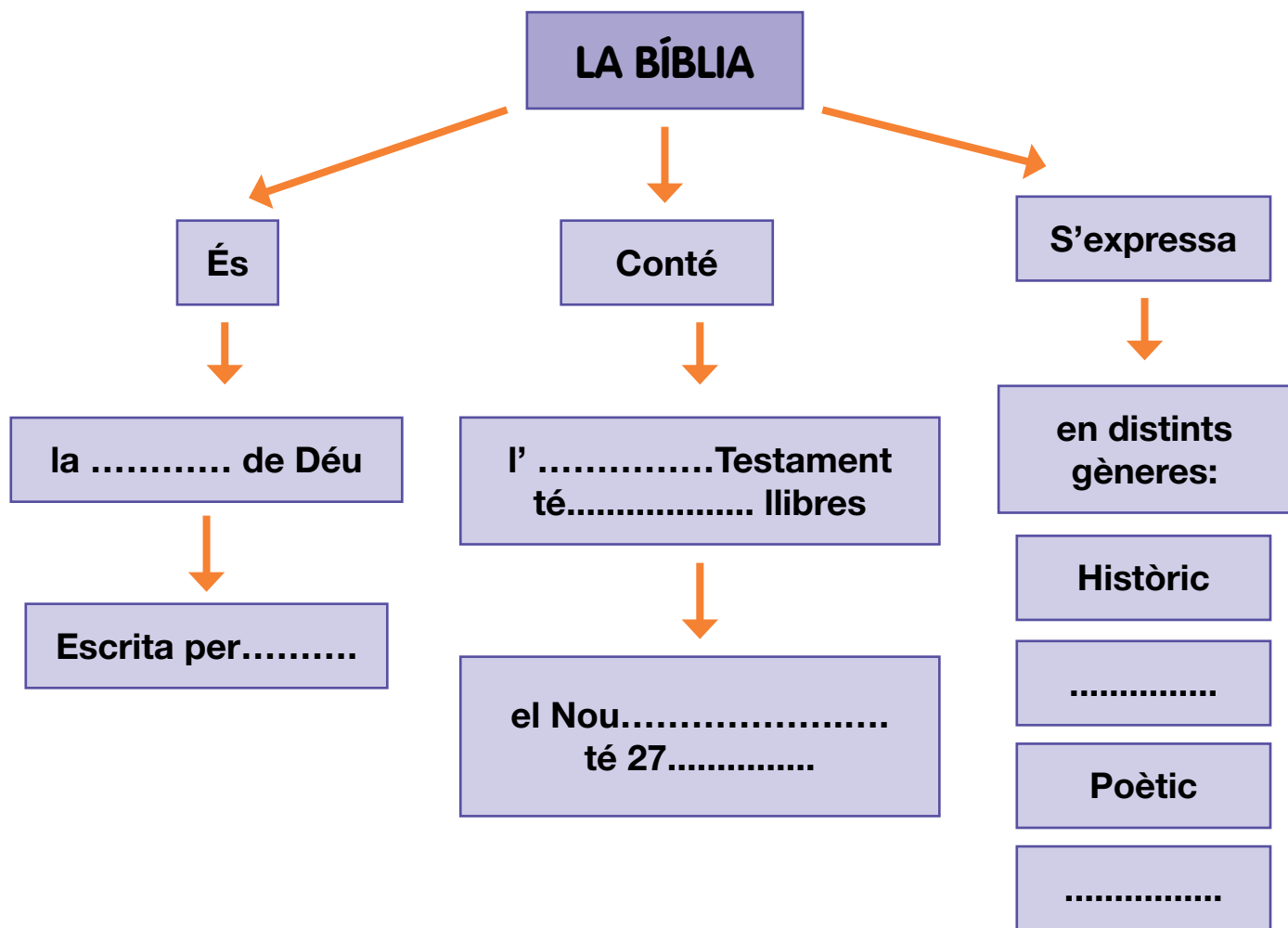
4 Consulta les primeres pàgines de la Bíblia i digues a quins llibres pertanyen les següents abreviatures.

Jos Èx Rom Sab Flp Mc Jdt He Is Mt 1Re 1Jn

5 Busca les cites bíbliques i completa al teu quadern el requadre.

CITA	2Sam 22,1	1Re 3,24-26	Is 41,17-18	Sal 23,1-3
CONTINGUT				
GÈNERE LITERARI				

1 Copia i completa al teu quadern este esquema ajudant-te del resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern ajudant-te de l'esquema.

La Bíblia és la paraula de per hòmens. Conté l'Antic i el..... Testamento. S'expressa en distints literaris. L' Testament està format per 46..... El Nou està format per llibres. Els llibres segons gènere literari en què estan escrits són:, profètics, o narracions didàctiques.

3 Cançó: UN LIBRO MISTERIOSO.

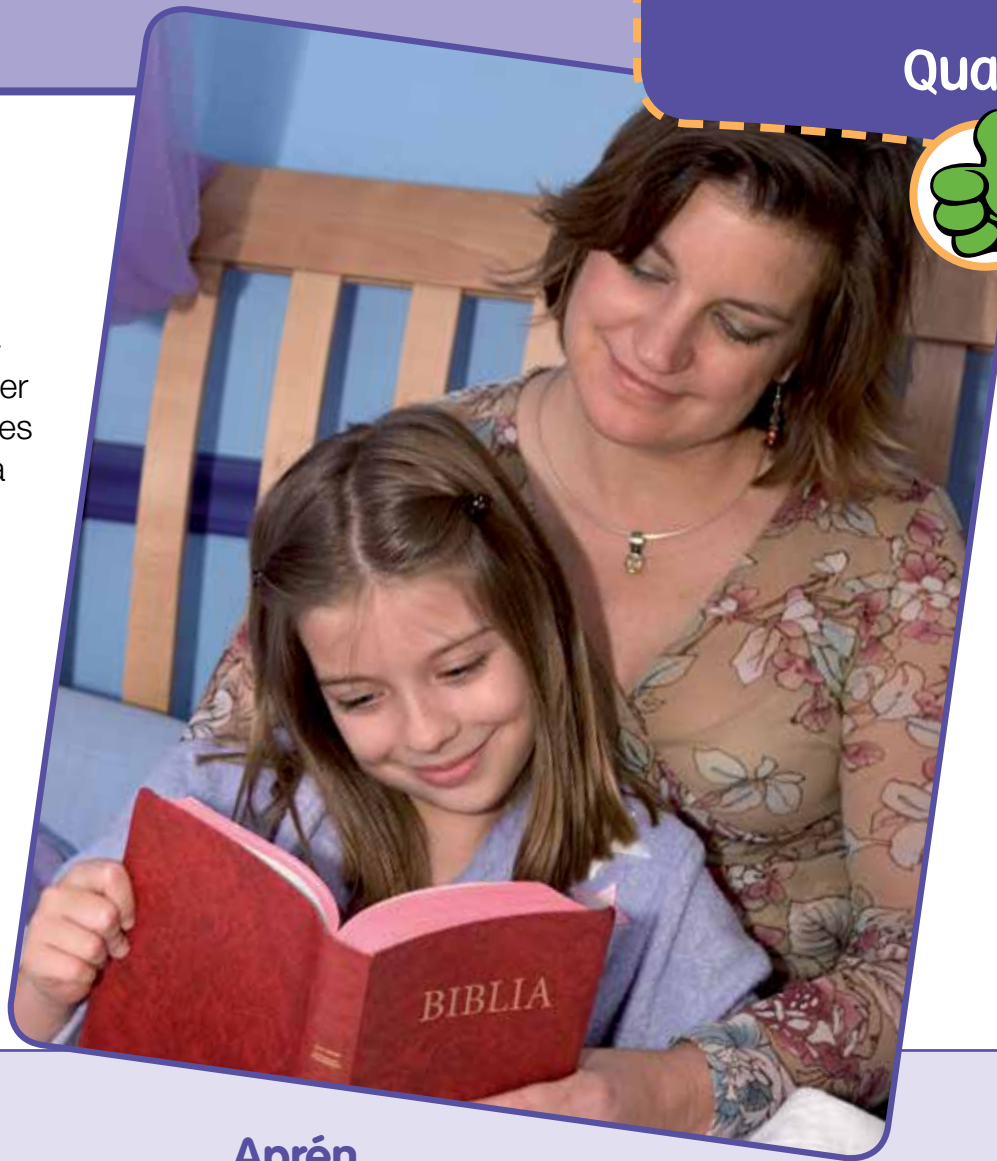
4 En silenci, tanquem els ulls i escoltem la cançó. Després contestem:

- Què ens diu la lletra de la cançó que és la Bíblia?
- La Bíblia narra l'amor de Déu a Israel. Com es va portar Déu amb el seu poble?
- Què li va prometre Déu al seu poble per a salvar-ho del pecat i de la mort?

5 Saber fer

Teniu una Bíblia?
Sabeu utilitzar-la?
Entre companys i com-
panyes pregunta-vos per
cites i intenteu buscar-les
ràpidament en la vostra
Bíblia.

Aprén

- La Bíblia és la Paraula de Déu escrita pels hòmens.
- La revelació és la manifestació que Déu fa de si mateix i del seu pla de salvació a les persones perquè li coneguen, ho amen i se salven.
- L'Antic Testament està format per 46 llibres i conté la revelació de Déu fins a Jesús.
- El Nou Testament, compost per 27 llibres, narra la vida i el missatge de Jesús, els començaments de l'Església i les cartes dels apòstols.

Autoavaluació

- Escriu al teu quadern un resum del que has après nou sobre la Bíblia.
- Quines conclusions has tret dels valors que podem aprendre de la Bíblia per al món actual?
- Comenta amb els teus companys alguns dels missatges que ens proposa la Bíblia i que podem aplicar a les nostres vides.

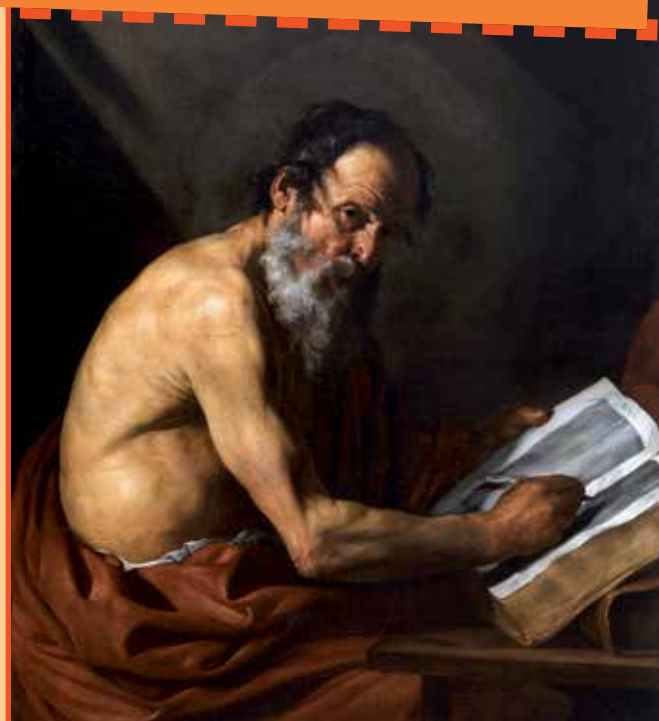
LA TORÁ

Els cinc primers llibres de la Bíblia – Gènesi, Èxode, Levític, Números i Deuteronomi – Formen una col·lecció que els jueus denominen «la Torá»; la Llei. La necessitat disposar d'exemplars manejables d'este gran conjunt va fer que anara dividit en cinc rotllos, d'ací el nom espanyol de «Pentateuc», que significa «cinc». La Torá es conserva escrita en rotllos de pergamí. Actualment es guarda en les sinagogues en un cofre o arca especial.

Manuscrits del mar Mort

Els manuscrits del mar Mort són una col·lecció d'escrits jueus que es van trobar en gerres de fang en la cova de Qumrán, a Israel, i que daten del segle I a. C. Estos manuscrits mostren que en aquells temps no hi havia una Bíblia «fixa», ni s'havia establert un criteri per a decidir quins textos eren sagrats i quins no ho eren. Estos manuscrits van ajudar a conèixer millor la Bíblia.

“Sant Jeroni”, de Josep de Ribera.

Sant Jeroni i la traducció de la Bíblia

En el segle IV d. C., sant Jeroni va traduir la Bíblia del grec i de l'hebreu al llatí, llengua que usava l'Església en l'Europa occidental. La traducció de sant Jeroni va ser la primera que es va fer a esta llengua. A partir de llavors, milers de monjos copistes i escrivans la van copiar i la van adornar luxosament amb artístiques miniatures. Es guardaven com a autèntics tresors en els monestirs, esglésies i palaus dels reis i dels nobles.

La impremta. La Bíblia de Gutenberg

Cap a 1440, un alemany anomenat Johannes Gutenberg va inventar la impremta amb tipus mòbils. El primer llibre que va imprimir va ser una preciosa Bíblia llatina. Es va dissenyar perquè pareguera que havia sigut escrita a mà. Gràcies a l'invent de Gutenberg la Bíblia va ser per primera vegada accessible a una audiència majoritària. Des de l'època de Gutenberg s'han imprès milers de milions de Bibles, i continua sent el llibre més venut de tots els temps.

Relació entre l'Antic i el Nou Testament

Els cristians vinculen l'Antic i el Nou Testament, al creure que molts dels escrits jueus es referien en realitat a Jesucrist. Per exemple, el Nou Testament descriu Crist entrant a Jerusalem a lloms d'un ase. En una profecia de l'Antic Testament es Deia que açò es compliria:

«Bota de goig, filla de Sió; alegra't, filla de Jerusalem, perquè el teu rei ve a tu: just i victoriós, humil i muntat en un ase, jove cria d'una burra».

(Zac 9,9)

“Entrada de Jesús a Jerusalem”,
dels Germans Albareda.

3 L'ALIANÇA DE DÉU: PACTE DE CONFIANÇA I DE FIDELITAT

**CONFIEM EN LES
PERSONES BONES**

VEIG

Anomena totes les persones que veus en la fotografia.

Què observes en la cara del Papa?
Com és el seu somriure?

PENSE

Per què hi ha tanta gent que vol veure al Papa i, si pot, tocar-ho?

La bondat del Papa, a quina altra persona bondadosa ens recorda?

EM PREGUNTE

Quines creus que és el tret més significatiu del Papa?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Què desperta la figura del Papa? Tria la resposta entre estes paraules:

Confiança, pau, rebel·lia, alegria, assossec, temor, fidelitat, afecte

- Escriu al teu quadern el nom d'algunes persones que et produïsquen sentiments semblants a què genera el Papa.

HO SAPS?

- Quina és la paraula contrària a confiança?
- En quines persones confiem?
- Per què la gent confia en el Papa?
- Per què confiem en Déu?
- Per què Déu confia en nosaltres?

ABRAHAM, ISAAC I JACOB

Jahvè va dir a Abrán:

«Ix de
la teua terra, de la
teua pàtria i de la casa de ton
pare, i vete al país que jo t'indicaré.
Jo faré de tu un gran poble;
et beneiré i engrandiré
el teu nom».

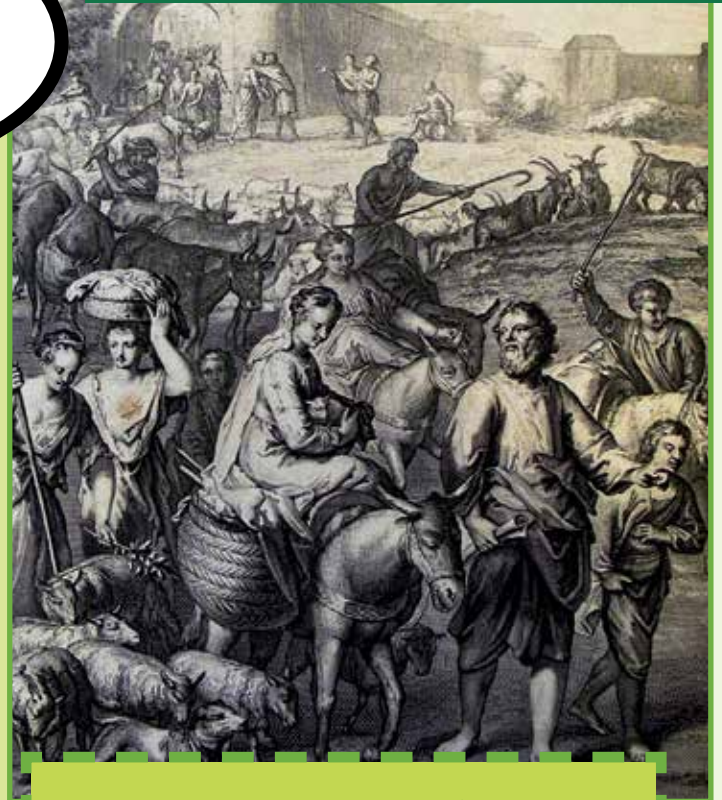
"La marxa d'Abrán cap a Canaan",
de Phillip Medhurst.

LECTURA D'IMATGE

Va anar, perquè, Abrán, com se l'havia dit Jahvè, amb el seu nebot Lot i la seua dona Saray. Van arribar a Canaan, i Abrán va travessar el país fins al lloc sagrat de Siquén.

Abrán tenia noranta-nou anys quan se li va aparéixer el Senyor i li va dir:

—Jo establiré un pacte amb tu: et multiplicaré immensament. (...) Este és el meu pacte amb tu: tu arribaràs a ser pare d'una multitud de pobles. No t'anomenaràs Abrán, sinó Abraham, perquè jo et constituisc pare d'una multitud de pobles. Jo establis el meu pacte amb tu i amb la teua descendència després de tu de generació en generació. Jo et donaré a tu i a la teua descendència després de tu en possessió perpètua la terra en què habites ara com a estranger, tota la terra de Canaan. Jo seré el vostre Déu. (...) Saray, la teua dona, no s'anomenarà més Saray; el seu nom serà Sara. Jo la beneiré i et faré tindre d'ella un fill (...) i tu li cridaràs Isaac. Jo establiré amb ell el meu pacte, com un pacte perpetu per a la seua descendència després d'ell (Gèn 12,1-2; 17,2-19).

Aliança amb Moisès

Moisés va vindre i va transmetre al poble totes les paraules de Jahvè i totes les seues normes. I tot el poble va respondre a una: «nosaltres complirem tot quant ha dit el Senyor». Va prendre després el llibre de l'aliança i ho va llegir davant del poble, que va respondre: «Complirem tot el que ha dit el Senyor i obeam». Llavors Moisès va prendre la sang (dels animals sacrificats), va arruixar amb ella al poble i va dir: «Esta és la sang de l'aliança que el Senyor ha fet amb vosaltres, per mitjà de totes estes paraules» (Èx 24,3-9).

1 Comprensió.

Ordena cronològicament al teu quadern els següents fets narrats en la lectura.

- Jahvè promet a Abrán la terra de Canaan.
- Moisès i el seu poble renoven l'aliança.
- Déu demana a Abrán que isca de la seua terra.
- Jahvè li prediu que Sara tindrà un fill a qui anomenarà Isaac.
- Jahvè canvia el nom d'Abrán per Abraham.

2 Localització.

- Busca en la Bíblia, en el llibre de la Gènesi, els capítols 12 i 17 i completa les lectures sobre Abraham.
- Localitza en el llibre de l'Èxode l'aliança de Moisès i el seu poble amb Jahvè.

3 Missatge.

Copia al teu quadern i completa les frases amb les paraules següents:

Aliança, pare, pobles, sang, descendents, Jahvè, Canaan

- Déu va dir a Abrán: «Ix de la teua terra i de la casa del teu
- Esta és ma amb tu, seràs pare d'una multitud de
- Et donaré a tu i als teus la terra de
- Moisès va dir: «Esta és la de l'aliança que ha fet amb vosaltres».

Aliança de Déu amb Noé. L'arc iris

«Esta serà el senyal del pacte que pose entre mi i vosaltres i tots els sers vivents que hi ha entre vosaltres, per totes les generacions futures. Jo pose el meu arc iris en els núvols, i ell serà el senyal de l'aliança entre mi i la terra. Quan cobrisca de núvols la terra, apareixerà l'arc iris, em recordaré de la meua aliança amb vosaltres i amb tots els vivents de la terra, i les aigües no tornaran a ser un diluvi que arrase la terra. L'arc iris apareixerà en els núvols, i jo, al veure-ho, em recordaré del meu pacte perpetu entre Déu i tots els sers vivents de la terra».

Patriarques

S'anomenen patriarques als primers avantpassats del poble d'Israel. Constituïxen l'origen del poble de Déu en l'Antic Testament. Abraham és el primer. Tant els jueus, els cristians, com els musulmans ho consideren Pare de la fe, ja que els seus dos fills, Isaac i Ismael, donen origen a estos pobles. El tercer patriarca és Jacob. Ell i els seus fills van anar a Egipte, on van acabar sent esclaus.

L'arca de l'aliança

«Fes un arca de fusta d'1,25 m de llarga, 65 cm d'ampla i 65 d'alta. La recobriràs d'or pur per dins i per fora, i amb una motlura d'or tot al voltant. Fondràs per a ella quatre anells d'or i els posaràs en els seus quatre cantons, dos a cada costat. Faràs unes barres de fusta d'acàcia, que recobriràs d'or (...). Les barres estaran sempre en els anells i no es trauran d'ells. Dins de l'arca posaràs el testimoni que jo et donaré» (Èx 25,10-16).

EM QUEDE AMB

- Amb l'amistat que Jahvè oferix a
- Amb la confiança que té en
- Amb el desig que manifesta de fer una aliança amb el seu

L'ALIANÇA AMB ELS PATRIARQUES

Déu tria a Abraham per a formar el seu poble

Abraham era un pastor nòmada que va nèixer en Ur i després va viure en Jarán junt amb son pare, la seua família i els seus criats.

Un dia Jahvè, Déu, li va demanar que abandonara a son pare i a la seua pàtria i anara a una nova terra més fèrtil, on els pastos per al seu bestiar eren millors.

Abraham va obeir el Senyor, va creure en la seua paraula i es va traslladar amb la seua dona Sara, el seu nebot Lot, els seus criats i els seus ramats a les terres de Canaan.

Déu va triar a Abraham perquè fóra el pare d'un gran poble, del que eixiria el Salvador.

L'aliança i la promesa

En Siquén, Jahvè va beneir a Abraham i va establir amb ell una aliança. Jahvè li faria pare d'una multitud de pobles, li donaria les terres de Canaan i Ell seria el seu Déu. Abraham va acceptar i va prometre ser fidel al Senyor.

Abraham i Sara eren ja ancians, no tenien fills i pensaven que ja no podrien tindre'ls. Però encara així Abraham va creure en Déu.

Estava Abraham junt amb l'alzina de Mambré. Va veure vindre cap a ell a tres viatgers, eren Jahvè i dos àngels. Abraham sense saber qui eren els va oferir menjar i hostalatge. Després dels obsequis que els va donar, li van preguntar per Sara, la seua dona, i li van dir que concebria un fill a qui posarien per nom Isaac.

Sara va riure per ser molt vella, però als nou mesos va donar a llum un xiquet.

Confiança i fidelitat

Jahvè, Déu, va voler provar la confiança i fidelitat d'Abraham cap a Ell i la seua aliança. Un dia, quan Isaac ja havia crescut, Déu va demanar a Abraham que li l'oferira en sacrifici. Abraham no va dubtar a prendre el seu fill per a sacrificar-ho. La seua fe en Déu era tan gran, que com diu sant Pau, confiava que Déu podia donar-li fills encara que anara de les pedres.

Quan consumaria el sacrifici, l'àngel del Senyor li va detindre la mà i li va dir que Déu no volia la mort de les persones sinó la seua vida i que havia provat la seua fidelitat.

Renovació de l'aliança amb Moisès en la muntanya Sinai

Després d'alliberar al seu poble de l'esclavitud que patia a Egipte, al poc de temps de la seua eixida i del pas del mar Roig, junt amb la muntanya Sinai, Déu va voler renovar la seua aliança amb el poble d'Israel. Jahvè prometia ser el seu Déu i portar-los a la terra promesa, i el poble prometia tindre-ho com a únic Déu i guardar els seus manaments. Moisès va prendre la sang dels animals sacrificats i va arruixar amb ella al poble dient: «Esta és la sang de l'aliança que el Senyor ha fet amb vosaltres».

1 Copia al teu quadern i respon si és verdader o fals:

- Abraham va deixar tot i va seguir el mandat de Jahvè.
- Abraham i els seus criats eren pastors nòmades.
- La terra de Canaan era una terra semidesèrtica.
- Sara era molt vella i ja no podia tindre fills.
- Jahvè es va aparéixer en Mambré acompanyat de dos àngels.

2 Relaciona al teu quadern estes imatges amb cada un d'estos personatges: Sara, Moisès, Abraham i Isaac.

**Muntanya
Sinaí**

**Altar
del sacrifici**

**Encina de
Mambré**

**Dona
embarassada**

3 Escriu al teu quadern quina relació tenen estes ciutats i regions amb Abraham:

**Ur, Jarán,
regió de Canaan,
Siquén, Hebron,
mar Mediterrani**

4 Completa estos mots encreuats al teu quadern.

1. Fill d'Abraham i Sara.
2. Muntanya de la segona aliança.
3. Pare en la fe.
4. Terra promesa.
5. Pacte amb Déu.
6. Personatge de la segona aliança.

1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

LA NOVA ALIANÇA

Les aliances que Jahvè va fer amb Abraham, Isaac, Jacob i després amb Moisès i el seu poble preparaven la nova aliança que Déu renovaria amb els hòmens i dones a través de Jesús.

Esta nova aliança és testimoni de l'afecte amorós de Déu cap a la humanitat. Ens ama tant de Déu, que no ha dubtat a enviar-nos al seu propi Fill, Jesús.

En l'Antic Testament es narra que el poble d'Israel esperava que Déu enviara el seu Fill, fidel a les seues promeses. El poble triat esperava amb impaciència l'arribada del Messies, el Salvador del món. Els evangelis testifiquen que Déu va complir la seua promesa enviant el seu Fill Jesús.

"Estudi de profeta", de Pau Gargallo.

LECTURA D'IMATGE

"L'Anunciació", de Francesc de Goya.

JESÚS RENOVA L'ALIANÇA AMB DÉU

El pacte de Déu amb el poble d'Israel culmina en Jesucrist. Ell va vindre a restablir i renovar el pacte de Déu no sols amb el seu poble sinó amb tota la humanitat.

Maria va ser la dona triada, entre totes les dones descendents dels antics patriarques, per a ser la mare del Messies Salvador.

Durant el Nadal, els cristians recordem el naixement de Jesús i celebrem el nostre pacte amb Déu.

Jesús en l'Últim Sopar, a l'instituir l'Eucaristia, va prendre la copa amb el vi en les seues mans i va dir: «Esta copa és la Nova Aliança en la meua sang que es vessarà per vosaltres».

**Els profetes, portadors d'esperança,
anuncien la vinguda del Messies.**

JESÚS NAIX EN BETLEM DE JUDÁ

Jesús va nèixer de Maria, Mare de Déu, en Betlem de Judá. Els àngels van anunciar el naixement als pastors i pastores que representen a les persones senzilles del poble d'Israel que esperaven el Messies, Salvador.

Herodes i els savis d'Israel, encara que van tindre notícia del naixement de Jesús, no van voler acceptar el seu missatge de salvació.

Els Mags d'Orient representen a totes les persones de bona voluntat que busquen Déu. No eren jueus i, no obstant això, van reconèixer Jesús com a Fill de Déu. Esta és la salvació i la nova aliança de Jesús que va dirigida a totes les persones, siga quin siga la seua raça, la seua llengua o la seua cultura.

LECTURA D'IMATGE

"L'adoració dels pastors",
de Bartolomé Esteban Murillo.

MISSATGE DE NADAL

«Els hòmens saben que és Nadal perquè ho diu el calendari, però s'obliden de celebrar el naixement del Fill de Déu. Nadal és el principi de la salvació. Totes les alegries tenen en este dia la seua arrel; i tots els dolors del món, el seu consol. Nadal és molt més que un negoci, un regal, una reunió familiar o una dinarot. És la glòria del Fill de Déu nascut entre els hòmens».

Montserrat de l'Amo,
Rastre de Déu.

1 Posada en comú. Per a dialogar en classe:

- Què és el Nadal actualment?: una festa per a vendre més, una festa familiar, una festa religiosa...

2 Com seria la nostra vida si de veritat acceptàrem el missatge de Nadal que transmet Montserrat de l'Amo?

3 Busqueu en Internet com se celebra el Nadal en distints llocs de la terra i feu una posada en comú.

1 Copia i completa al teu quadern este esquema ajudant-te del resum.

DÉU	→	Va triar a per a formar el seu
ABRAHAM	→	Va eixir de cap a la terra de.....
JAHVÈ	→	Ho va visitar en..... junt amb l'alzina de i li va prometre ser pare de molts.....
SARA	→	Va tindre, hereu de l'aliança i la promesa.

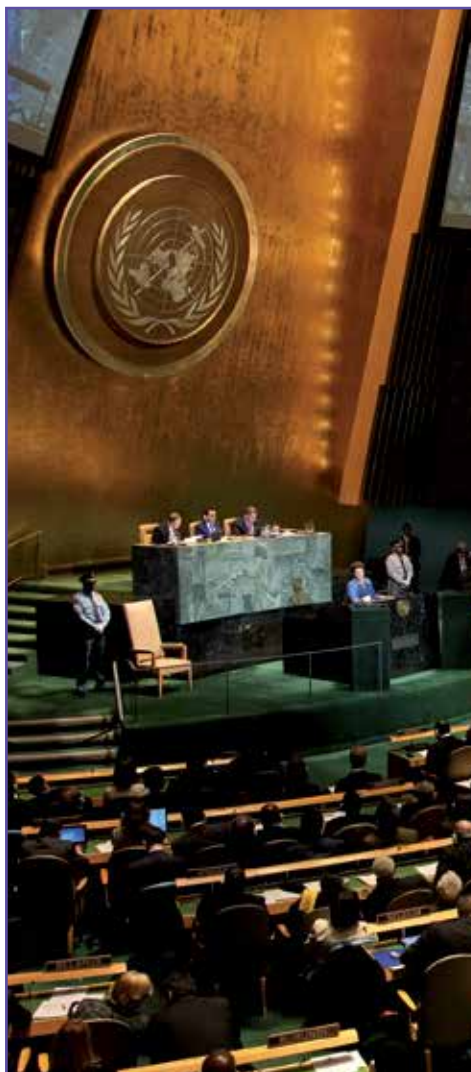

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern amb ajuda de l'esquema.

Déu a Abraham per el seu poble.

..... va eixir de Jarán cap a la de Canaan. ho va visitar en Siquén junt amb l'..... de Mambré. Li ser de molts pobles.

Amb la seua Sara va tindre Isaac de l' i la promesa.

3 Cançó: ABRAHÁN, PADRE DE UN PUEBLO.

4 Després d'escoltar la cançó contesta:

- Quina promesa va rebre Abraham de part de Jahvè?
- Com seria la terra promesa?
- Com va provar Déu la seua fidelitat?
- Com tindria el cor Abraham quan sacrificaria al seu fill?

5 Saber fer.

- Com podem fer nosaltres una aliança amb Déu?
- Podem estar segurs de Déu? Per què?
- Milloraria el món si tots complíem el que Déu demanava al poble d'Israel en la seua aliança?

Aprén

- Déu va triar a Abraham per a formar un poble que guardara la seua promesa.
- En l'aliança que Déu va fer amb Abraham, Jahvè seria el seu Déu i Abraham li seria fidel. Jahvè ho portaria a la Terra Promesa i li faria pare d'un gran poble.
- Jahvè va renovar la seua aliança amb Moisès i el seu poble junt amb la muntanya Sinaí.

Autoavaluació

- Què consideres que és el més important que has après en esta unitat?
- Per què podem i hem de confiar en Déu?
- Comenta amb els teus companys i professor/a per quin Déu és tan important per a nosaltres, i nosaltres per a Déu.

4

LA LLEI DE DÉU

MUNTANYA SINAÍ

DÉU DESITJA UN POBLE SANT: Els deu manaments o Decàleg

VEIG

Què veus al fons de la il·lustració?
Com s'anomena eixa muntanya?
Qui apareix en primer pla?
Què porta en les seues mans?

PENSE

Per què creus que va triar Déu a Moisès per a conduir al seu poble pel desert?
Per quin Moisès era tan amic de Déu?

EM PREGUNTE

Per què eixe lloc és tan important?
Per què perdura la Llei que Déu va dictar a Moisès?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- T'emociona contemplar estos llocs que van ser tan importants per a la història? Raona la teua resposta.
- Què sents veient a Moisès abaixar de la muntanya amb les Taules de la Llei?

HO SAPS?

Completa al teu quadern:

- El poble jueu va ser conduït a través del desert per.....
- En el muntanya Sinaí Jahvè va renovar l'..... amb el seu poble.
- Veient que el seu poble adorava un jòneg d'or Moisès va trencar..... de la
- A petició de Moisès Jahvè a Israel, el seu poble.

EL DECÀLEG

LES TAULES DE LA LLEI

Jo sóc el Senyor, el teu Déu, el que et va traure d'Egipte, de la casa de l'esclavitud.

1. No tindràs un altre Déu fora de mi. No et faràs escultura ni imatge alguna del que hi ha dalt en el cel, o ací baix en la terra o en l'aigua baix terra. No et prostraràs davant d'ella ni li donaràs culte, perquè jo, el Senyor, el teu Déu, sóc un Déu **zelós**, que castic la iniquitat del pare en els fills fins a la tercera i quarta generació de què m'avorriren, però demostre la meua fidelitat per mil generacions a tots els que m'amen i guarden els meus manaments.
2. No prendràs el nom del Senyor en va, perquè el Senyor no deixarà sense castic a què pren el seu nom en va.
3. Recorda't del dia del dissabte per a santificar-ho. Sis dies treballaràs i en ells faràs totes les teues faenes; però el setè dia és dia de descans en honor del Senyor, el teu Déu (...). Perquè en sis dies va fer el Senyor els cels i la terra, el mar i quant hi ha en ells, i el setè dia va descansar. Per això va beneir el Senyor el dia del dissabte i ho va santificar.
4. Honra a ton pare i a ta mare perquè els teus dies s'allarguen sobre la terra que el Senyor, el teu Déu, et dóna.
5. No mataràs.
6. No cometràs adulteri.
7. No robaràs.
8. No donaràs fals testimoni contra el teu proïsme.
9. No desitjaràs les coses del teu proïsme.
10. No desitjaràs la dona del teu serf, ni el seu serf, ni la seua serva, ni el seu bou, ni el seu ase, ni cap cosa que a ell li pertanga.

(Èx 20,2-17)

"Moisés amb les taules de la Llei", de Rembrandt.

1 Comprensió.

- Per què parlem de Decàleg o deu manaments?
- Qui diu que és Jahvè?
- A què es referixen els tres primers manaments?
- Per què Jahvè insistix tant en el compliment del dissabte?
- Per a què cal honrar el pare i a la mare?
- Quants manaments es referixen al nostre tracte amb el proïsme?

2 Localització.

Assenyala al teu quadern on pots trobar el text en què Jahvè li dicta la Llei a Moisès.

- En la Bíblia.
- En l'Antic Testament.
- En el Nou Testament.
- En l'Èxode.

Compara estos dos textos i busca la seua semblança: Èx 20,2-17 i Dt 5,6-21.

3 Missatge.

- La Llei que Déu dona a Moisès val només per als jueus, per als catòlics, per als cristians, per a algunes persones, per a totes les persones. Raona la teua resposta.

Parla el papa Francesc Els deu manaments, lleï d'amor

«Els deu manaments ens indiquen un camí que s'ha de seguir, i constitueixen també una espècie de "codi ètic". Quanta pobresa moral i material es deriva del rebuig de Déu i de posar en el seu lloc a tants **ídols!** Deixem-nos guiar per estes deu Paraules que il·luminen i orienten a qui busca pau, justícia i dignitat».

Els deu manaments, camí de llibertat

«És fonamental recordar quan Déu dona al poble els Manaments. Després del pas del mar Roig, el poble havia experimentat el gran alliberament, havia tocat amb la seua mà el poder i la fidelitat de Déu, del Déu que fa lliures. Ara, Déu mateix, en la muntanya Sinaí, indica al seu poble i a tots nosaltres l'itinerari per a romandre lliures, un camí que està gravat en el cor de l'home».

L'Osservatore Romà,
4 de juny del 2013

EM QUEDE AMB

Escriu frases al teu quadern contant el que més t'ha impressionat de la lectura de la Llei.

- Déu els recorda que no eren lliures perquè mai els van tractar com Ell vol que tractem el proïsme.
- Jahvè demana que dediquem un dia a la setmana a disfrutar de la seua amistat recordant el que Ell ha fet per la humanitat.
-

ELS MANAMENTS

El Déu que salva i allibera ens dóna la seua Llei

En el pròleg als Manaments diu Jahvè: «Jo, Jahvè, sóc el teu Déu, que t'ha tret d'Egipte, de la casa de la servitud». El mateix Déu que ha tret al seu poble de l'esclavitud és el que dicta el Decàleg. És un Déu que salva i allibera.

A Déu li devem el ser, la vida, la llibertat i la felicitat. Creure en este Déu que crea vida, que allibera i salva té conseqüències i implica que acceptem la seua Llei, que no és més que el compromís de garantir la vida, la llibertat i la felicitat del nostre proïsme.

Els manaments llegits des d'esta perspectiva són indicadors del camí de la vida i de l'alliberament, i ens ajuden a realitzar-nos a «imatge i semblança de Déu».

Manaments sobre Déu

Els tres primers manaments es referixen al respecte, honra i honor que hem de donar a Déu. Per al poble d'Israel, la seua major preocupació i exigència és viure l'exclusivitat de Déu. Rodejats per pobles **politeistes**, que adoraven molts déus i es prostraven davant dels seus ídols, una relació autèntica amb Jahvè, garantia a Israel que no perdria la llibertat que li havia sigut entregada, al tirar-se en els braços d'altres déus que esclavitzen i no salven. Este Déu d'Israel és tan zelós que és incompatible amb altres déus, ja que té una capacitat infinita per a amar, («mil generacions») i misericordiós per a castigar («tercera i quarta generació»).

Quan les persones ens allunyem de Déu, els primers que perdem som nosaltres. Per este motiu no hem de veure els Manaments com a limitacions de la llibertat, sinó que hem de veure com a indicacions per a la llibertat. Ens ensenyen a evitar l'esclavitud a què ens reduïxen tots els ídols que construïm nosaltres mateixos.

Manaments sobre el proïsme

Els Manaments tenen una doble vessant, una vertical, que es referix a l'amor a Déu, i una altra horitzontal, que fa referència a l'amor al proïsme. Les dos tenen màxima importància. Jesús, quan li va preguntar un doctor de la Llei sobre què hauria de fer per a salvar-se, simplement li va dir: «Què està escrit en la Llei?». Va respondre: «Amaràs el Senyor el teu Déu amb tot el teu cor, amb totes les teues forces i amb tota la teua ment; i al proïsme com a tu mateix». Va dir-li llavors Jesús: «Bé has respost. Fes açò i viuràs».

Els manaments sobre el proïsme tenen un caràcter social. En el Quart manament s'insistix en l'obligació que te-

nen els fills de respectar i cuidar els seus pares, sobretot quan són ancians. Per tant esta obligació és un deure filial i també un deure religiós, ja que ells han sigut els nostres mediadors en la fe, i per al poble d'Israel són els transmissors de la promesa. Respectar als pares és respectar a Déu.

Els altres manaments prohibixen atemptar contra la vida i avisen contra l'**espoli**, l'opressió i l'esclavitud. Volen salvaguardar el matrimoni, el dret a un juí just, la propietat dels béns de cada u, especialment els dels més pobres i desvalguts. Tot açò era necessari per al desenrotllament d'una societat justa en el poble d'Israel i ho és també per a la nostra societat actual.

1 Copia al teu quadern les respostes correctes:

- Els tres primers manaments es referixen a l'amor, respecte i honor degut a Déu.
- Els Manaments relacionats amb el proïsme són menys importants.
- Jahvè té capacitat infinita per a amar i misericòrdia per a castigar.
- El Quart manament estableix que cal cuidar i respectar als pares, sobretot si són ancians.

2 Explica amb quins manaments tenen relació estes imatges:

3 Escriu al teu quadern quin manament complexes quan realitzes estes accions:

- Vas a missa els diumenges.
- Cantes una cançó per a lloar Déu.
- Realitzes un encàrrec que et mana ta mare.
- Dius la veritat quan et pregunten en classe sobre algun company o companya.
- No t'apropies de quelcom que t'agradaria tindre d'un company teu.

EL DESCANS SABÀTIC

El descans sabàtic, respectat escrupolosament per Israel, va ser una peculiaritat d'este poble en el món antic.

Hi ha una doble motivació per a guardar el dissabte. El llibre del Deuteronomi fonamenta el primer motiu a guardar este dia en l'alliberament d'Egipte. Jahvè va salvar al seu poble de l'esclavitud d'Egipte, durant la qual no hi havia descans. Per este motiu, tots els membres d'este poble, inclosos els esclaus i els estrangers al seu servici, han de descansar com a persones lliures.

El llibre de l'Èxode exposa una altra raó: tot ser humà, inclosos l'esclau i l'estranger, és imatge fidel de Déu, i així com va descansar Déu el sèptim dia, després de la Creació de la mateixa manera tota persona té dret a descansar.

EL SABBAT

El sabbat o dissabte és l'única festa que s'anomena en el Decàleg i l'únic dia de la setmana amb nom propi. El sabbat és un dia de descans, tranquil·litat, felicitat i harmonia. És un dia ple de la presència de Déu.

Els jueus comencen el sabbat el divendres a poqueta nit. La celebració s'inicia en la sinagoga i es continua en família. La mare prepara un sopar festiu i encén dos llums. El pare, al tornar de la sinagoga, beneïx les seues filles: «Déu vos faça com Sara, Rebeca, Raquel i Lia (esposes i mares dels patriarques)»; fa el mateix amb els seus fills: «Déu vos faça com Efraïn i Manassés (fills de Josep)». A la mare de família la lloa amb paraules triades del llibre de la Saviesa, els Proverbis o el Cantar dels cantares.

El sabbat conclou el dissabte a la vesprada. Sobre la taula es posa una copa de vi, signe de l'ajuda divina, i una ciri encesa perquè la setmana estiga plena de llum, i es perfuma la casa amb aromes que representen el perfum sant del sabbat.

EL DIUMENGE

Per als cristians el dia dedicat a descansar i a lloar Déu amb les seues oracions i obres és el diumenge. Els apòstols i els primers cristians celebraven al principi el dia del dissabte, com els jueus. Però prompte es va passar el dia de festa i descans al diumenge, que és el primer dia de la setmana. Amb això van voler demostrar que la nova Llei portada per Jesús ja no depenia de l'antiga. Jesús havia criticat els fariseus l'observança excessivament estricta del dissabte. Va obrar miracles en dissabte i els va recordar que Déu havia fet el dissabte per a l'home i no a l'home per al dissabte.

A més durant el diumenge, van ocórrer els dos fets més importants de la nostra fe. El diumenge va ressuscitar Jesús per a mai més morir. La resurrecció de Jesús és el fonament de la nostra fe i de la nostra esperança. També era diumenge quan va vindre l'Esperit Sant sobre els apòstols i, per tant, és el dia que marca la constitució de l'Església. El diumenge ho celebrem els cristians assistint a la celebració de l'Eucaristia en l'església, dedicant el dia a descansar i a viure en família.

EL TALMUD

El Talmud és un conjunt d'escrits de tipus religiós i jurídic que completa la Llei (Torá) revelada per Déu a Moisès en la muntanya Sinaí. Es va començar a escriure tres segles abans de Crist i es va acabar cinc segles després. Es compon fonamentalment de la Misná, que és una col·lecció de lleis jueves. Va ser redactada en les acadèmies rabíniques de Babilònia i Palestina, llocs on els jueus de la diàspora es van establir en gran nombre.

Centenars de prescripcions regulen la vida dels jueus creients en el Talmud. Tant Jesús com sant Pau parlen d'un jou difícil de suportar. Hi ha prescripcions per a tot: prescripcions alimentàries, per a matar animals, per a la purificació... Prescripcions rituals com la circumcisió, la majoria d'edat religiosa, el matrimoni o la defunció i el dol que hi ha de fer.

LA IDOLATRIA

La idolatria consisteix en l'adoració d'ídols o falsos déus. Molts pobles en l'antiguitat adoraven als seus ídols. Totes les societats que rodejaven al poble d'Israel eren idòlatres, tenien els seus déus fets de metall o d'altres materials. Per este motiu Jahvè li exigia al seu poble ser-li fidel i adorar-li a Ell a soles. Encara així, moltes vegades els hòmens i dones d'Israel queien en la temptació d'adorar a ídols, com el «jòneg d'or», la fabricació del qual va ser encarregada a Aaron, germà de Moisès.

En el món actual, les persones tenim infinitat d'ídols, idolatrem el poder, els diners, la fama, la bona vida... moltes persones són víctimes de l'alcohol, les drogues, el sexe... eixos són els ídols que oculten la figura bondadosa de Déu i la llibertat que ens proporciona la seua llei d'amor.

1 Per a dialogar

- Quin sentit tenen les festes religioses?
- Per què els molts preceptes ofeguen les persones?
- Què significa la frase de Jesús: «El dissabte va ser fet per a l'home i no l'home per al dissabte»?
- Què xicotets ídols amagueu en les vostres vides?

1 Copia i completa al teu quadern este esquema ajudant-te del resum.

DÉU VA TRIAR A

Per a donar-li la en la muntanya

LA LLEI CONSTA DE

**Els Manaments
referents a Déu**

- 1^r Amaràs a sobre totes les coses.
- 2ⁿ No prendràs el nom de en va.
- 3^r Santificaràs les

**Els Manaments
referents al proïsme**

- 4^t Honraràs ton pare i a ta
- 5^t No mataràs.
- 6^t No cometràs adulteri.
- 7^m No robaràs.
- 8^u No donaràs testimoni.....contra el teu proïsme.
- 9^é No desitjaràs la dona del teu.....
- 10^é No cobejaràs els del teu proïsme.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern ajudant-te de l'esquema.

Déu a Moisès per la Llei en la Sinaí. La consta de deu manaments.

Els a Déu són 1^r a Déu totes les coses. 2ⁿ No el nom de Déu 3^r les festes.

Els referents al són 4^t ton..... i a ta mare. 5^t No 6^t No..... adulteri. 7^m No 8^u No donaràs..... fals contra el teu 9^é No desitjaràs la del teu proïsme. 10^é No els béns del teu

3 Cançó: LOS MANDAMIENTOS.

4 Després d'escoltar la cançó contestem:

- Com cal amar perquè el cor es faci més gran?
- Anomena cinc persones a qui has d'amar.
- Com es resumixen els deu manaments?

5 Saber fer:

- Quins manaments consideres més importants?
- Podem amar Déu i oblidar-nos del nostre proïsme o tractar-ho malament?
- Qui és el nostre proïsme a més dels nostres amics i coneguts?
- Discutir en classe sobre la sensibilitat social i quina relació té amb els deu manaments.

Aprén

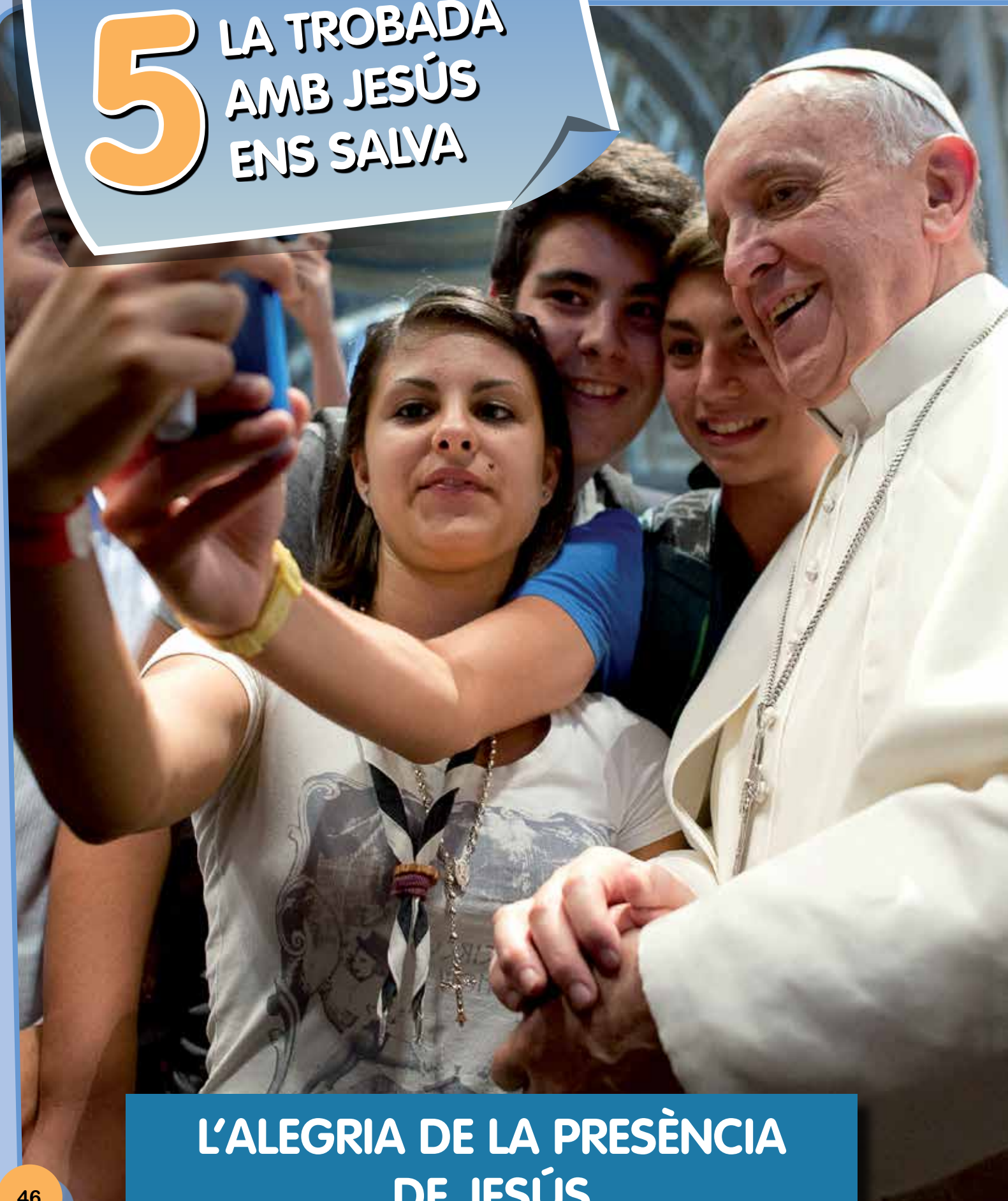
- La Llei són els deu manaments donats per Déu a Moisès en la muntanya Sinaí.
- Seguim Jesús complint la voluntat de Déu manifestada en els deu manaments.
- Els Manaments ens ensenyen el camí per arribar a Déu i així ser feliços i fer feliços als altres.
- Jesús ens va ensenyar a no separar mai l'amor a Déu de l'amor als nostres germans.

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- El que has descobert sobre els Manaments.
- Si t'ha motivat especialment descobrir la importància que donen els Manaments a l'amor i al respecte pel proïsme.
- Si has treballat prou, amb alegria, amb gust, amb aplicació.

5 LA TROBADA AMB JESÚS ENS SALVA

L'ALEGRIA DE LA PRESÈNCIA
DE JESÚS

VEIG

Observa la fotografia de la pàgina anterior.

Quin tipus de persones predominen?

Com van vestides?

Quins adorns porten?

PENSE

¿Es veu la gent alegre, dinàmica?
Per què?

A qui segueixen? Què busquen?

EM PREGUNTE

Per què el Papa atrau tant als jóvens?

Què esperen els jóvens del Papa?

Cracovia
JMJ 2016

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Et sents especialment atret per grups o persones famoses?
- A qui segueixes tu? Si segueixes a algú, et sents feliç seguint-li?
- Què passarà quan es passe la seua fama o desaparega?
- Si segueixes Jesús, tindràs eixe problema?

HO SAPS?

- Quina va ser la ciutat que va acollir l'última JMJ?
- Qui va establir la celebració de les Jornades de la Joventut?
- Consulta en Internet: On i quan es va a celebrar la següent Jornada de la Joventut?

JESÚS CRIDA

Passant junt amb el llac de Galilea, va veure Simón i a Andrés, el germà de Simón, tirant les xarxes en el llac, perquè eren pescadors. Jesús els va dir: «Veni amb mi i vos faré pescadors d'hòmens». A l'instant, deixant les xarxes, li van seguir.

Caminant un poc més avant, va veure a Santiago, el de Zebedeu, i al seu germà Joan, que estaven també en la barca arreglant les xarxes; i a l'instant els va cridar. I ells, deixant son pare Zebedeu en la barca amb els jornalers, se'n van anar amb ell (Mc 1,16-20).

Crida a Zaqueu

Hi havia un home anomenat Zaqueu, cap de publicans i ric. Intentava veure Jesús però no podia perquè era baix d'estatura. Es va pujar a un **sicòmor** per a veure-ho, perquè Jesús passaria per allí. Al veure-ho, Jesús li va dir: «Zaqueu, baixa de seguida, perquè hui he d'hostatjar-me en ta casa».

Va baixar de seguida i ho va rebre molt content. Al veure açò, tots murmuraven i deien: «S'ha hostatjat a casa d'un pecador». Zaqueu posat en peu, va dir al Senyor: «Senyor, donaré la mitat dels meus béns als pobres; i si he estafat a algú li tornaré quatre vegades més. Jesús li va dir: «Hui ha entrat la salvació en esta casa, perquè també este és fill d'Abraham. El fill de l'home ha vingut a buscar i salvar el que estava perdut».

(Lc 19,1-10)

Jesús es troba amb la samaritana

Va arribar Jesús a una aldea de Samària anomenada Sicar. Jesús, cansat del camí, es va assentar junt amb el pou de Jacob. Va vindre una dona samaritana a traure aigua del pou i Jesús li va dir: «Dóna'm de beure». Li respon la dona: «Tu eres jueu, com demanes de beure a una dona samaritana?». Jesús li va contestar: «Si conegueres el do de Déu i qui és el que et demana de beure, tu li demanaries a ell, i et donaria aigua viva» (Jn 4,7-10).

1 Comprensió.

- Qui eren els germans de Pere i Santiago?
- Com va demostrar Zaqueu a Jesús que canviava de vida?
- Per què Jesús va cridar Zaqueu sent ric, públic i pecador?
- Què oferix Jesús a la samaritana?

2 Localització.

- Busca en l'evangeli de Lluc el passatge que narra l'episodi de Zaqueu.
- En Jn 4,1-35 es conta la trobada de Jesús amb la samaritana. Llig-ho sencer.

3 Missatge.

- Jesús atrau. Explica per què li segueixen sense més els personatges que hem llegit de l'Evangeli.

Diu el papa Francesc

Sant Francesc els diu als seus frares: «Prediqueu sempre l'Evangeli i, si fóra necessari, també amb paraules». Però, com? Es pot predicar l'Evangeli sense paraules? Sí! Amb l'exemple!

Jóvens d'Úmbria: Feu així també vosaltres! Hui, en nom de sant Francesc, vos dic: No tinc or, ni plata que donar-vos, sinó un poc més preciós, l'Evangeli de Jesús. Aneu amb valentia.

Jóvens missioners

Moltíssims jóvens estudiants, d'ambdós sexes, són missioners que van durant les seues vacances a països molt pobres de tot el món. Encara que podrien passar estos mesos descansant i disfrutant en la platja o la muntanya, preferixen dedicar-los a servir als altres.

EM QUEDE AMB

Completa al teu quadern:

- Jesús crida als seus..... i seguidors sense importar-li la seua vida anterior.
- Els que segueixen Jesús experimenten canvis com..... i la samaritana.
- Jesús continua cridant.....
- Jesús té molts seguidors.....

LA CRIDA DE JESÚS

L'Evangeli diu que els apòstols, deixant-ho tot, es van posar en marxa i van seguir Jesús.

Jesús, actualment, ens invita a tots a realitzar el projecte de vida proposat en l'Evangeli. Jesús exigeix una resposta als seus seguidors, així com l'acceptació d'un compromís, de manera lliure i voluntària. Els que escolten en el seu interior la crida de Jesús i responen afirmativament s'entreguen de ple a ell:

- amb generositat, ja que dediquen el seu temps i la seua vida en favor dels altres;
- amb despreniment, ja que renuncien a posseir riqueses, a l'egoisme i a l'interés propi per ajudar als altres;
- amb amor, perquè és la força que els impulsa: amor a Déu i amor als germans.

"Jesús i la samaritana",
de Giovanni Francesco Barbieri.

La trobada amb Jesús ens canvia

La trobada amb Jesús canvia les persones. Ho hem vist en els exemples dels apòstols, de Zaqueu i de la samaritana.

Jesús no parla amb la samaritana d'aigües curatives. Ella encara no entén el que Jesús li diu, però sent que alguna cosa en el seu interior va canviant. La seua vida no serà la mateixa després de la trobada amb Jesús. El missatge que ell porta convertix l'home i a la dona. Transforma l'odi en perdó, la tristesa en goig, l'esclavitud religiosa en alliberament de Déu.

El cristià, una persona compromesa

Segons anem creixent naixen en nosaltres diversos ideals. Molts cristians i cristianes, animats per la força de l'Esperit Sant, trien donar a conèixer Jesús a tots els hòmens i dediquen tota la seua vida a seguir-li.

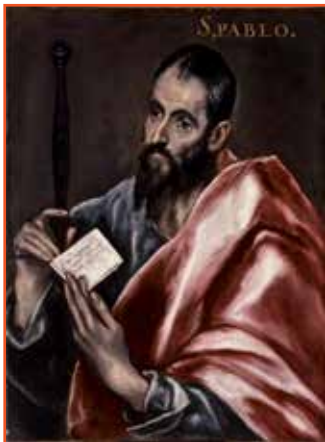
Seguir Jesús és entregar la vida com ell la va entregar; és amar Déu per damunt de tot, i per ell a tots, especialment als més pobres i necessitats.

1 Copia i completa estes frases al teu quadern:

- Seguir Jesús és
- Molts cristians i cristianes trien.....
- Els que escolten la crida de Jesús s'entreguen a ell.....
- El missatge de Jesús convertix l'odi en i la tristesa en

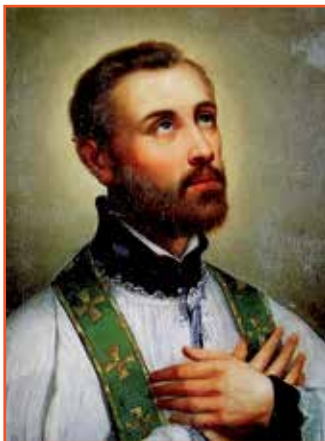
2 Llig els textos dels grans apòstols i missioners de l'Evangeli de les pàgines següents o busca en Internet i completa:

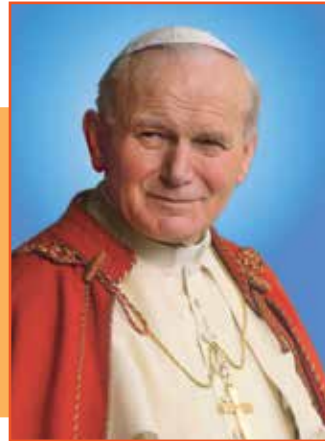
Sant Pau va predicar l'Evangeli pels països de i en

Santiago el Major va predicar l'Evangeli en

Sant Francesc Xavier va predicar l'Evangeli en i

Sant Joan Pau II va predicar l'Evangeli en la seua pàtria i per tot el

3 Assenyala al teu quadern les accions que realitzen els missioners i que més t'agradaria realitzar a tu.

- Atendre els ancians i malalts.
- Ensenyar als xiquets i xiquetes.
- Treballar a favor dels més pobres.
- Anar de missioner o missionera al Tercer món.
- Defendre els drets dels més humils o perseguits.

APÒSTOLS DE JESÚS

A més dels seus apòstols, moltes són les persones que al llarg dels segles han seguit el manament de Jesús: «Aneu per tot el món batejant a les gentes en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant».

1

SANT PAU

APÒSTOL DELS GENTILS

Sant Pau va ser un aferrissat perseguidor dels cristians. Va estar present, sent molt jove, en el martiri de sant Esteve, guardant la roba de què li apedregaven. Anava de camí a Damasc, amb cartes per a capturar els cristians, quan li va embolicar una resplendor del cel, va caure del cavall i va sentir una veu que Deia:

—Pau, per què em persegüeixes?

Pau va preguntar:

—Qui eres, Senyor?

Jo sóc Jesús,
a qui tu persegüeixes.

Alça't, entra en la
ciutat i allí et diran el
que has de fer.

Pau va ser conduït a una comunitat de cristians, on va conèixer el missatge de Jesús, va rebre el Baptisme i es va convertir en el seu principal propagador. Va predicar l'Evangeli per uns quants països mediterranis, va crear moltes comunitats cristianes i va patir el martiri a Roma en la persecució de Neró.

2

TERESA DE LISIEUX

MISSIONERA

AMB LES SEUES ORACIONS

Des de molt jove Teresa volia ser religiosa per a estar molt prop de Déu. Va ser admesa en el carmel de Lisieux amb tan sols quinze anys. Va rebre el nom de Teresa del Xiquet Jesús. La seua vida va ser d'allò més senzilla: dialogava amb Déu i meditava llegint la Bíblia. Desitjava ser missionera, però com no podia, oferia a Déu els seus sacrificis i oracions pels missioners i missioneres que treballaven donant a conèixer el nom de Jesús per tot el món. La seua vida va estar plena de generositat i d'amor a Déu. Va morir als vint-i-quatre anys i les seues últimes paraules van ser per a expressar el seu amor a Déu. L'Església la va proclamar patrona de les missions.

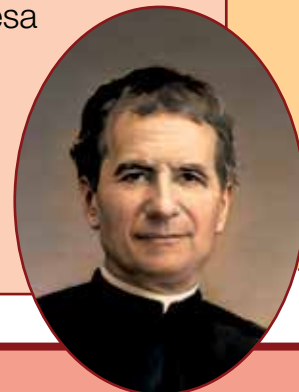
3

SANT JOAN BOSCO

APÒSTOL DELS XIQUETS I JÓVENS

Joan Bosco va nèixer a Itàlia, en una família llauradora. Va fundar la Societat de l'Alegria, on s'organitzen moltes activitats per a xiquets. Va acollir els xics que vagaven pels carrers proporcionant-los menjar, roba, una casa on viure, molt d'afecte i un ofici. Va fundar la congregació de Salesians estesa per tot el món.

Va morir en 1888. Durant la seua vida va ser conegut per la seua alegria, el seu somriure acollidor i el seu bon humor.

4

SANT FRANCESC XAVIER

APÒSTOL DE XINESA I JAPÓ

Sant Francesc Xavier va nèixer en el castell de Javier, a Navarra. Sant Ignasi va aconseguir convertir-ho i va fer que ingressara en l'acabada de fundar Companyia de Jesús. En les seues ànsies de donar a conèixer Jesús es va fer missioner i va viatjar fins a Xina i Japó, on mai havien sentit parlar de Crist. Va predicar incansablement l'Evangeli i milers de persones van abraçar la fe de Jesús veient l'exemple que ell donava de com vivia un cristià, ajudant als malalts, defenent els pobres i educant a moltes persones. Va morir en eixos llunyans països. És el patró de les missions.

5

BEATA MARE TERESA DE CALCUTA

MISSIONERA DELS SENSE SOSTRE I SENSE NOM

Va nèixer a Albània en 1910, sent molt jove va visitar el seu col·legi una monja missionera a l'Índia. El seu testimoni li va tocar el cor i quan va ser major es va fer religiosa per a anar a l'Índia.

Als 36 anys es va vestir amb un **sari** blanc de ratlles blaves i unes senzilles sandàlies i es va traslladar als barris més pobres de Calcuta. Li van seguir moltes jóvens desitjoses d'imitar-la i de dedicar-se als més pobres. Són les Missioneres de la Caritat. El seu lema és: «Promet servir Déu i al proïsme, i estar sempre al servei dels més pobres». Sense cansament, dia i nit, atenen els xiquets abandonats, als malalts de lepra, als indigents... Van ser les primeres que van cuidar els malalts de sida.

Va rebre el Premi Nobel de la Paz. Va morir en 1997 i va ser beatificada pel seu amic i admirador el papa Joan Pau II.

6

SANT VICENT DE PAUL

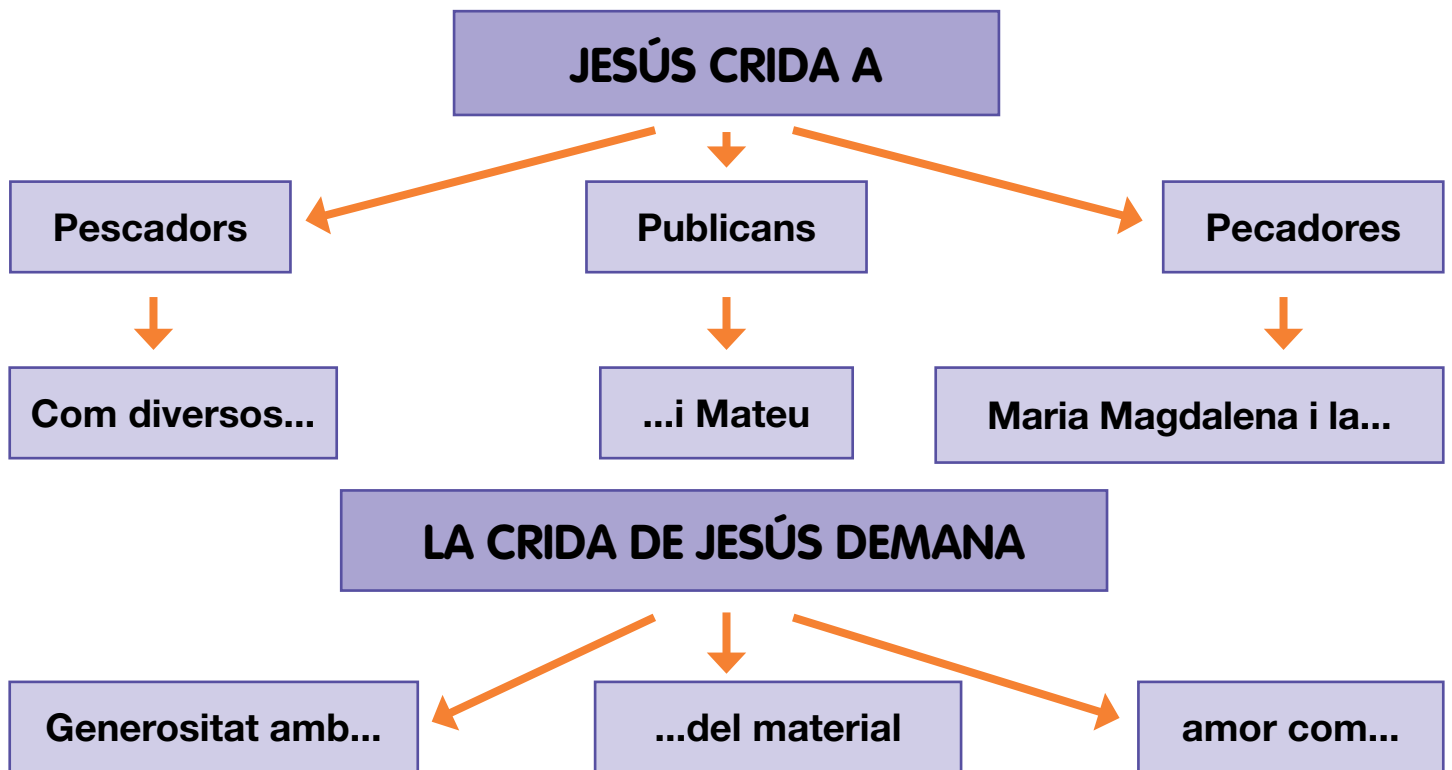
APÒSTOL DELS POBRES

Podem dir que sant Vicent de Paul va ser el pare dels pobres, els marginats, els malalts, els òrfens... Tota la seua vida la va dedicar a ells, va arribar a ser un verdader serf dels més miserables. Va viure al servei dels pobres, de les seues necessitats, de les seues urgències, de les seues angoixes, dels seus problemes.

Va crear les Voluntàries de la Caritat amb el compromís d'assistir als pobres en les seues pròpies cases. Amb la col·laboració de santa Lluïsa de Marillac va fundar la companyia de les Filles de la Caritat perquè atengueren els pobres des del matí fins a la nit. Amb el mateix fi va fundar la congregació dels Paúles. Vicent de Paul veia en el rostre dels malalts i els famolencs el rostre de Jesús.

1 Copia i completa al teu quadern este esquema ajudant-te del resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern ajudant-te de l'esquema.

Jesús crida a com..... dels seus apòstols.

A com a Zaqueu i

A pecadores com Maria..... i la samaritana.

La crida que Jesús ens fa als cristians demana..... amb els altres, despreniment deli com a força impulsora.

3 Cançó: SEGUIDORES DE JESÚS.

4 Escoltem.

Després d'escoltar la cançó, contestem:

- Qui eren els missatgers de l'amor?
- Què anunciaven?
- Com anaven pel món?

5 Saber fer.

El DOMUND és el dia que l'Església dedica a recordar al poble cristià la labor dels missioners i missioneres en el món. Com pot col·laborar el cristià amb els missioners?

- Amb l'ALMOINA perquè puguem...
- Amb l'ORACIÓ perquè Déu...
- Amb la seua PARTICIPACIÓ DIRECTA...

Aprèn

- Els primers a seguir Jesús van ser uns pobres pescadors que van abandonar tot per a convertir-se en els seus apòstols.
- A Jesús li van seguir moltes altres persones com els publicans Zaqueu i Mateu i les pecadores Maria Magdalena i la samaritana, ja que Jesús no feia distinció de persones.
- Per a seguir Jesús, amb ajuda de la seua gràcia, cal complir els seus mandats i actuar amb generositat, despreniment i amor a tots els germans.

Autoavaluació

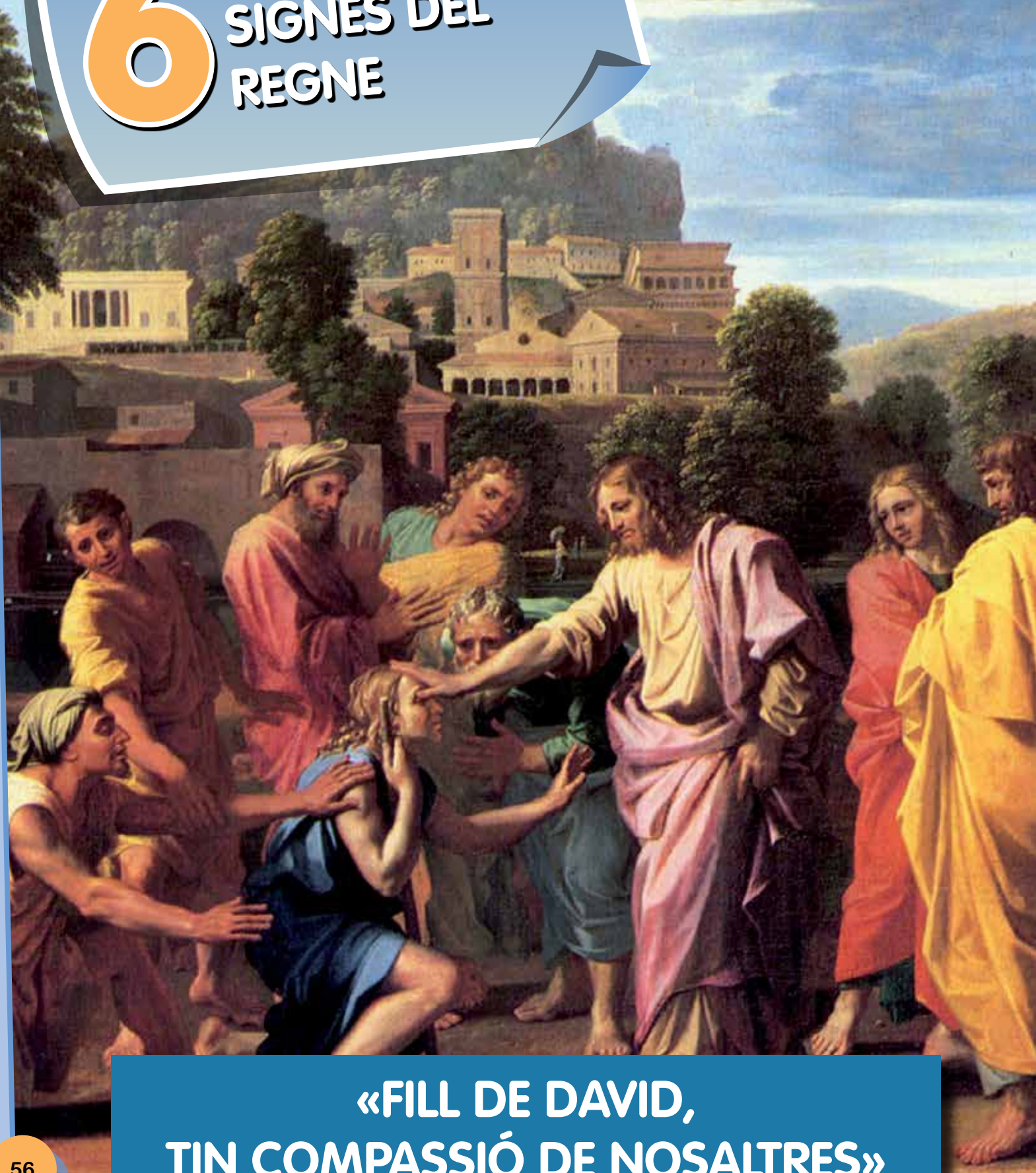
Escriu al teu quadern:

- Què passa quan ens trobem amb Jesús?
- Quina idea has tret dels seguidors de Jesús? És que s'han trobat abans amb Jesús?
- Quin interès has posat en tot allò que s'ha relacionat amb el tema?
- Què és el que més t'agradaria aprofundir o comentar amb els teus companys?

6

ELS MIRACLES, SIGNES DEL REGNE

“La curació dels cegos de Jericó”,
de Nicolás Poussin.

«FILL DE DAVID,
TIN COMPASSIÓ DE NOSALTRES»

VEIG

Qui està en el centre de la imatge?
Quina postura tenen els cegos?
Què fa Jesús?

PENSE

Què motiva Jesús per a interessar-se per eixos cegos?
Jesús els demana als cegos que creguen en ell, per què?

EM PREGUNTE

Per què pareix que els cegos volen tocar Jesús?
Per què el paisatge representat i les cases són tan diferents del paisatge i les cases on va viure Jesús?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Jesús apareix fent un gest de sanació. Què t'inspira la mà de Jesús sobre el front i els ulls del primer cec? Tria la resposta entre estes paraules:

Tendresa, indiferència, carícia, compassió, benedicció

- Relaciona els personatges del quadre amb la seua actitud:

ELS APÒSTOLS DE LA DRETA
LA JOVE QUE TOCA AL CEC
ELS FARISEUS
ELS CEGOS
JESÚS

INDIFERÈNCIA
SORPRESA
COMPASSIÓ
SUPORT
FE

HO SAPS?

Què representen cada una d'estes vinyetes?:

CURACIÓ D'UN PARALÍTIC

Jesús va tornar a Jerusalem per a celebrar una de les festes jueves.

Hi ha a Jerusalem un estany conegut amb el nom de Bezatá, que té cinc porxos. En estos porxos hi havia molts malalts reclinats en el sòl: cegos, coixos i paralítics. Entre ells estava un home que portava trenta-huit anys invàlid. Jesús, al veure-ho allí estés, i sabent que portava molt de temps, li va preguntar:

—Vols curar-te?

El malalt li va contestar:

—Senyor, no tinc a ningú que m'introduísca en l'estany quan es mou l'aigua. Quan vull arribar jo, un altre se m'ha avançat.

Llavors Jesús li va ordenar:

—Alça't, agafa la teua llitera i vete.

En aquell instant, el malalt va quedar curat, va agafar la seua llitera i va començar a caminar.

Aquell dia era dissabte. Els jueus es van dirigir a què havia sigut curat i li van dir:

—Hui és dissabte i no t'està permès portar al muscle la teua llitera.

Ell va respondre:

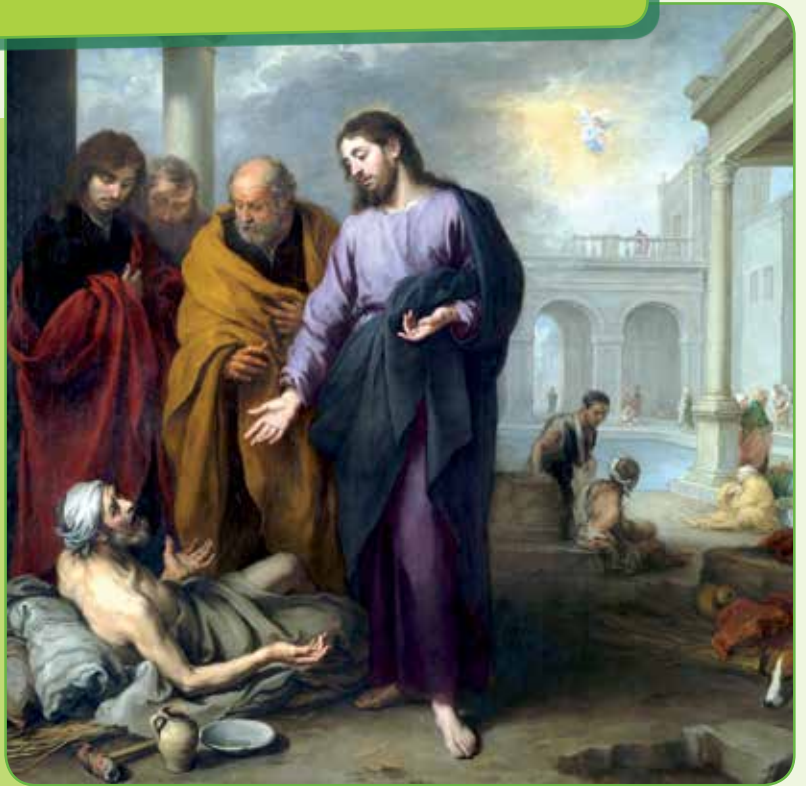
—El que em va curar em va dir: «Pren la teua llitera i vete».

—Qui és eixe home que te va dir: «Pren la teua llitera i vete»?

Però ell no coneixia ni sabia qui li havia curat. Més tard, Jesús es va trobar amb ell en el temple i li va dir:

—Has sigut curat, no tornes a pecar més.

L'home va ser a avisar als jueus que Jesús li havia curat.

“Jesús cura a un paralític en l'estany de Bezatá”,
de Bartolomé Esteban Murillo.

(Jn 5,1-16)

1 Comprensió.

- A què va tornar Jesús a Jerusalem?
- Quin tipus de malalts hi havia junt amb l'estany?
- Quan havien de ficar-se en l'estany?
- Què li va preguntar Jesús al paralític?
- Per què els jueus van recriminar el paralític?

2 Localització.

- Busca en Jn 5 i explica quins versícles comprén la narració de la curació del paralític i quins es relacionen amb la disputa amb els jueus.

3 Missatge.

Completa el missatge que apareix en cada frase al teu quadern utilitzant estes paraules: pecar, desig, compadix, dissabte.

- Jesús se d'un pobre paralític abandonat.
- Jesús li pregunta al paralític si té de curar-se.
- Jesús li va curar a pesar de ser
- Jesús es va trobar amb el paralític i li va dir: «No tornes a.....».

Jesús està amb els malalts i els pecadors

Els jueus pensaven que les malalties greus i les minusvalideses es devien a un castic de Déu pels pecats comesos. Per este motiu despreciaven els leprosos, els cegos, els coixos, els paralítics, els tolits, a més dels recaptadors d'impostos, els lladres, les prostitutes... Jesús no els va despreciar mai, al contrari, es va acostar sempre a ells, es va compadir de la seua malaltia i va curar a molts tornant-los la salut del cos i l'alegria de l'ànima.

El papa Francesc parla del Déu misericordiós

El fruit de l'amor i de la misericòrdia de Déu és la vida! Jesús va dir a la viuda de Naín: «No plores». I després va cridar el xic mort i li va despertar com d'un somni. Açò és bell. La misericòrdia de Déu dona vida a l'home, li ressuscita de la mort. El senyor ens mira sempre amb misericòrdia. No tinguem por d'acostar-nos a ell. Té un cor misericordiós. Si li mostrem les nostres ferides interiors, els nostres pecats, ell sempre ens perdona. És tot misericòrdia! Anem a Jesús (*L'Osservatore Romà*, 14 de juny del 2013).

EM QUEDE AMB

Escriu al teu quadern frases sobre el que més t'ha agradat del tema:

- Amb la compassió de Jesús davant del dolor.
- Amb la resignació del paralític.
- Amb la resposta que dona el.....
- Amb el poder.....

ELS MIRACLES DE JESÚS

La paraula «miracle» significa quelcom que causa admiració. En la Bíblia es parla de les coses admirables que Jahvè ha fet amb el seu poble. Els miracles són fets que es perceben pels sentits i que no poden ser explicats per la ciència. Per mitjà d'ells Déu irromp en el món manifestant el seu poder i el seu amor.

En els evangelis, els termes «miracle», «signe», «prodigi» o «senyal prodigiós» designen sempre una acció salvadora de Déu a favor de les persones. En este sentit hem d'entendre els miracles de Jesús: com a signes de la presència salvadora de Déu, o siga, senyals que indiquen que el regne de Déu ja ha començat.

La fe en Jesús

Els miracles que va fer Jesús van provocar un gran entusiasme en la gent senzilla, perquè percebien que Déu apareixia amb el seu poder per a salvar-los.

Hem d'assenyalar que Jesús, després de curar una persona de qualsevol malaltia, no li deia «jo t'he curat», sinó «la teua fe t'ha salvat», és a dir, no hi ha miracle si no existix abans la fe de qui serà curat o dels seus acompanyants.

Jesús unix a la curació el perdó dels pecats. «Els teus pecats et són perdonats», diu quan curarà un paralític, i afegí: «Perquè vegeu que el Fill de l'Home té poder per a perdonar els pecats en la terra li va dir al paralític: Alça't, pren la teua llitera i vete a ta casa» (Mt 9,6).

Amb el seu perdó Jesús allibera als hòmens del pecat i amb els seus miracles els cura de la malaltia.

“La resurrecció de Llàtzer”, de Léon Bonnat.

El sentit dels miracles de Jesús

Els miracles narrats en els evangelis es poden classificar en els grups següents: curacions, resurreccions, expulsions de dimonis i accions sobre la natura.

Acompanyen a la predicació de Jesús per a recolzar-la i confirmar-la. Les paraules de Jesús no són només paraules, sinó que s'acompanyen amb accions.

Jesús no va utilitzar mai els miracles per a benefici propi, ni per a cridar l'atenció o per a oferir un espectacle als curiosos. Tampoc els feia per a convèncer als que no creien. Va dir en una paràbola: «Si no escolten a Moisès i als profetes, no faran cas encara que ressuscite a un mort» (Lc 16,31). Jesús sempre realitzava els miracles per a manifestar la seua missió i la seua glòria.

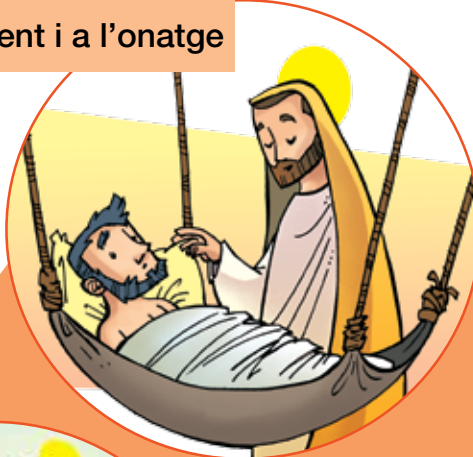

1 Respon a estes preguntes al teu quadern:

- Per què són tan importants els miracles de Jesús?
- Com recolzen els miracles les ensenyances de Jesús?
- Amb els seus miracles Jesús manifesta que és un Déu pròxim.....

2 Observa estes imatges i relaciona-les amb la frase que Jesús diria en cada moment.

Va increpar al vent i a l'onatge

«La teua fe t'ha salvat»

«Vull, quedar net»

«Jo t'ho mane, alça't»

3 Relaciona estes frases al teu quadern.

Els miracles ens mostren

Jesús demana al malalt

Jesús, al mateix temps que cura,

Els miracles anuncien

perdona els pecats.

la proximitat del regne de Déu.

que tinga fe.

el poder de Jesús.

Fareu una representació teatral, escenificant el que va ocórrer en el miracle que va fer Jesús curant al cec de Siloé.

Personatges: Jesús, el cec, diversos apòstols, diverses persones del poble, diversos fariseus, els pares del cec i un narrador.

Escenografia: Jesús va amb els seus apòstols, veuen a un cec demanant almoïna.

Cec:	Una almoïna, per caritat.
Apòstols:	Rabí, qui va pecar perquè este home nasquera cec? Ell o els seus pares?
Jesús:	Ni ell va pecar ni els seus pares: ha succeït perquè es revele en ell l'acció de Déu. Mentre estic en el món, sóc la llum del món.
Narrador:	Dita açò, va escopir en el sòl, va fer fang amb la saliva i se'l va untar en els ulls i li va dir: <i>(Jesús fa el que conta el narrador)</i> .
Jesús:	Vés a llavar-te en el safareig de Siloé.
Narrador:	Va anar, es va llavar i va tornar amb vista. Els veïns i els que li veien abans demanant almoïna comentaven:
Poble:	<i>(Una altra escena)</i> No és este el que s'assentava a demanar almoïna? <i>(Uns)</i> Sí, és ell. <i>(Altres)</i> No és ell, sinó que se li pareix.
Cec:	Sí, sóc jo. Estava cec i ara veig.
Poble:	Com et van obrir els ulls?
Cec:	Eixe home que s'anomena Jesús va fer fang, em va untar els ulls i em va dir que fóra a llavar-me a la font de Siloé. Vaig anar, em vaig llavar i vaig recobrar la vista.
Narrador:	<i>(Una altra escena)</i> Van presentar els fariseus a qui havia sigut cec. <i>(Era dissabte el dia que Jesús va fer fang i li va obrir els ulls)</i> .
Fariseu 1:	Com has recobrat la vista?
Cec:	Em va aplicar fang en els ulls, em vaig llavar i ara veig.
Fariseu 2:	Eixe home no ve de Déu, perquè no observa el dissabte.
Fariseu 3:	Però com pot un pecador fer tals senyals? Tu què dius d'ell?
Cec:	Que és un profeta.
Narrador:	Els fariseus no podien creure que haguera sigut cec. Així que van cridar els seus pares.
Fariseu 1:	<i>(Una altra escena)</i> És este el vostre fill que dieu que va nàixer cec? Per què ara veu?

Pares: Este és el nostre fill i va nàixer cec, però no sabem per què ara veu.

Narrador: Van cridar per segona vegada al cec.

Fariseu 2: Dóna glòria a Déu. A nosaltres ens consta que eixe home és pecador.

Cec: Si és pecador jo no ho sé. La veritat és que m'ha obert els ulls.

Fariseu 3: Com et va obrir els ulls?

Cec: Ja vos ho he dit, i no m'heu cregut. No serà que vos voleu fer els seus deixebles?

Fariseus: Deixeble d'ell ho seràs tu. Nosaltres som deixebles de Moisès.

Cec: És estrany. Mai s'ha sentit que algú obrira els ulls a un cec de naixement. Si eixe no vinguerà de Déu, no podria fer estes coses.

Fariseus: En pecat vas nàixer, i vols donar-nos lliçons?

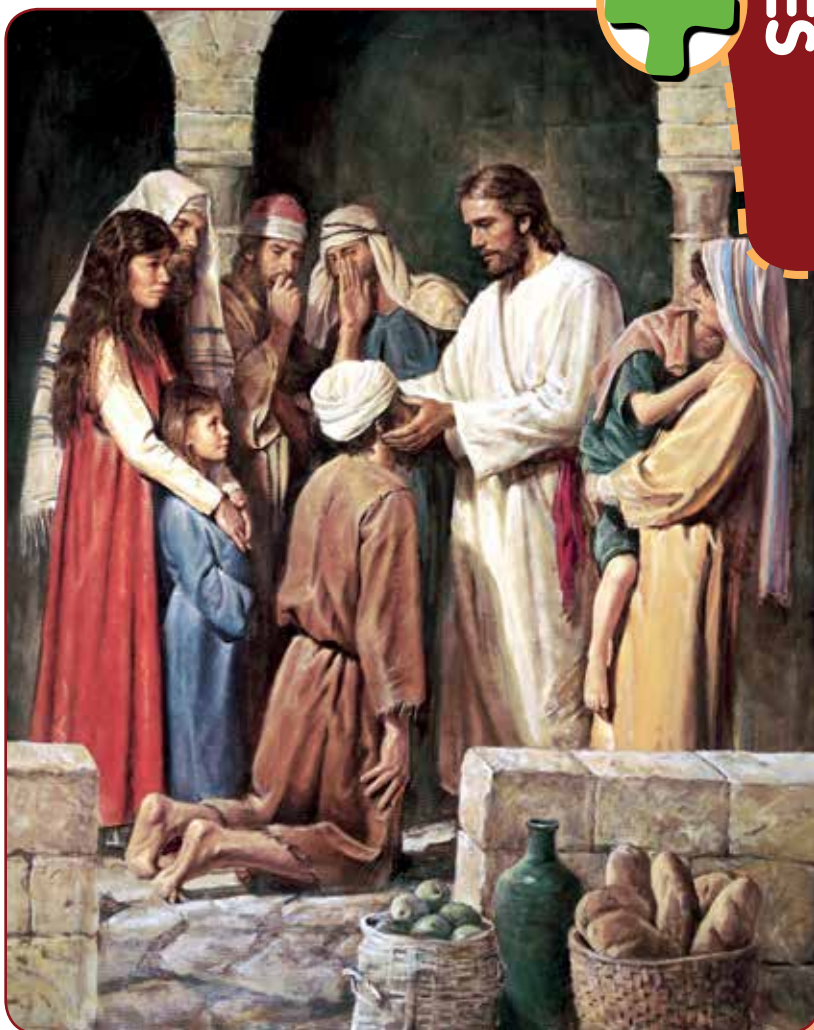
Narrador: I ho van expulsar. Jesús va sentir que ho havien tirat, i quan ho va trobar li va dir:

Jesús: *(Una altra escena)* Creus en eixe home?

Cec: Qui és, Senyor, perquè crega en ell?

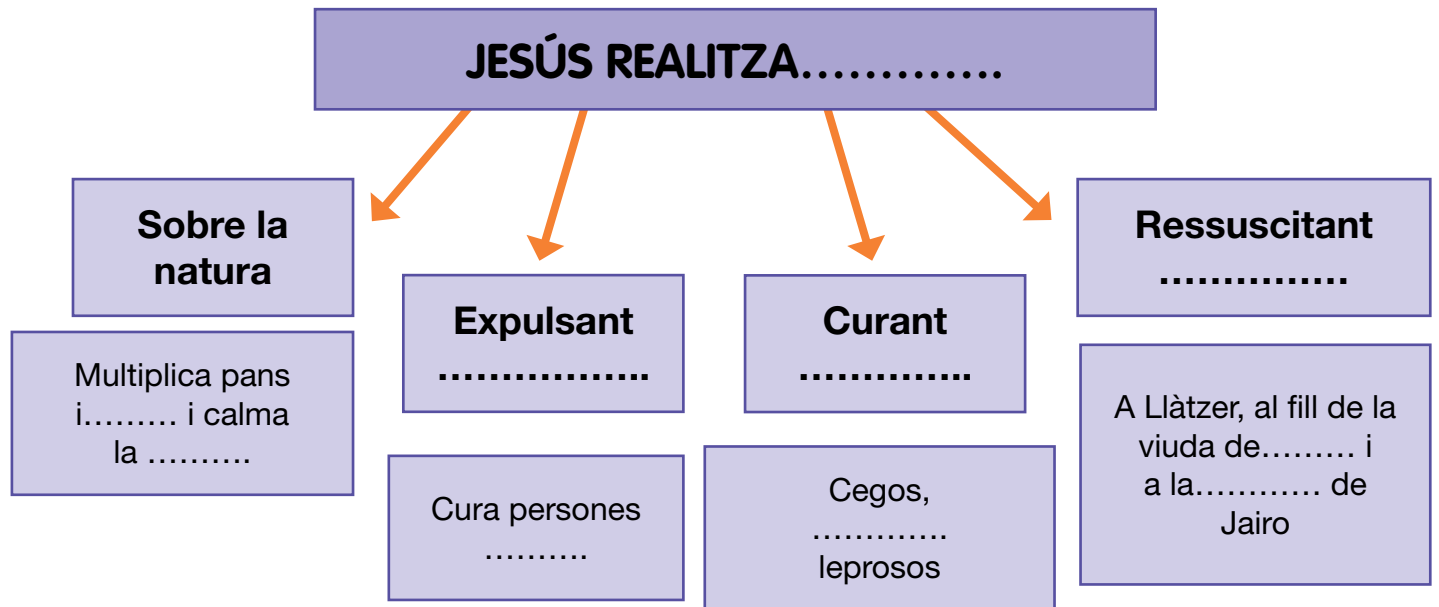
Jesús: Ho has vist. És el que està parlant amb tu.

Cec: *(De genolls)* Crec, Senyor.

“Crist curant al cec”, de Del Parson.

1 Copia i completa al teu quadern este esquema ajudant-te del resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern ajudant-te de l'esquema.

Jesús..... miracles sobre la....., dimonis, malalts, morts.

Multiplica..... i peixos ila tempestat. Cura a posseïdes. Cura a, paralítics i

Ressuscita al seu amic....., al de la de Naín i a la filla de.

3 Cançó: HACIENDO EL BIEN.

4 Escoltem.

En silenci disfrutem de la melodia d'esta cançó i l'escoltem amb atenció per a saber respondre a estes preguntes:

- Quin món serà el del regne de Déu?
- Com caminava Jesús pel món?
- Quins miracles feia Jesús?

5 Saber fer.

Completa al teu quadern:

Hem de confiar en Jesús perquè:

- Es compadia de.....
- El que Deia amb paraules el.....
- Ens demostra que ha arribat el regne de Déu amb.....

Busca en Mt 11,2-6 i en Lc 7,18-23 i escriu al teu quadern les paraules que Jesús transmet a Joan el Baptista i explica la relació que tenen amb les afirmacions anteriors.

“Joan Baptista”,
d’Annibale Carracci.

Aprén

- Els miracles són signes del regne de Déu.
- Els miracles de Jesús ensenyen que el Regne ja ha començat i manifesten el poder i l’amor de Déu. Inviten a tots a creure en Jesús i a confiar en el que ens anuncia.
- Jesús va fer miracles perquè volia dir-nos que amb ell ha arribat el regne de Déu i que creguem i confiïem en ell.

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- El que més m’ha agradat i motivat d’esta tema és...
- Analitza l’atenció prestada als teus professors i companys durant la realització d’esta tema i puntua’t de l’1 al 5.
- Què és el que més has comentat amb els teus companys sobre esta tema?

7 LA RESURRECCIÓ DE JESÚS, COLUMNA DE LA NOSTRA FE

**VERDADERAMENT
HA RESSUSCITAT EL SENYOR!**

VEIG

Descriu el que veus en la fotografia.
Què fa eixa persona?

PENSE

La natura recobra vida a la primavera,
què ens recorda en relació amb Jesús?
La natura reviu, però tornarà a morir en
l'hivern. I Jesús?

EM PREGUNTE

Per què és tan meravellosa la primavera?
Per què els cristians ens sentim tan contents el Diumenge de
Resurrecció?

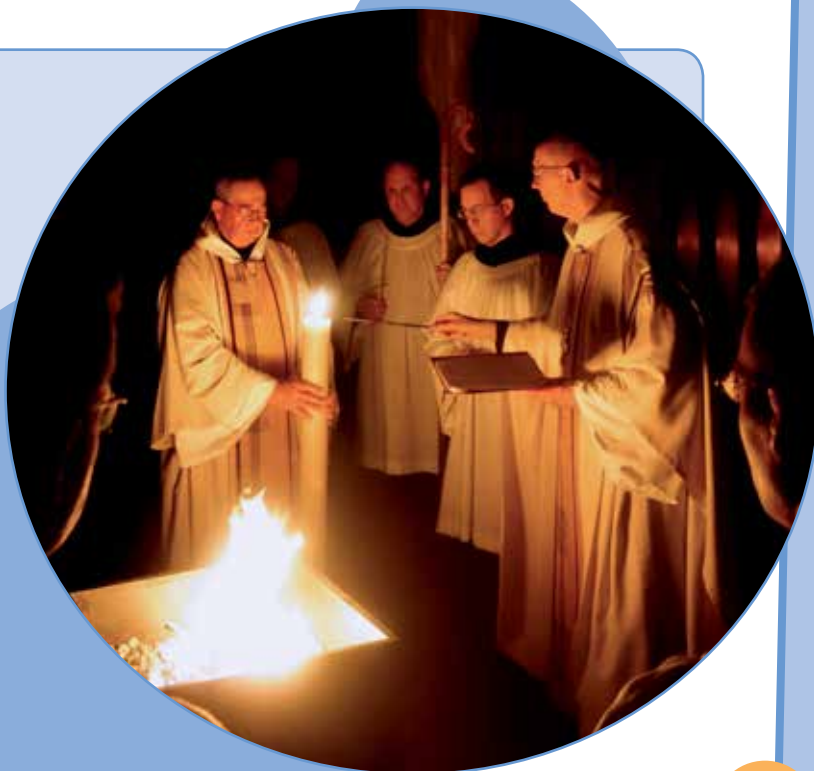
SENTIMENTS I EMOCIONS

- Quins sentiments et suscita la primavera?
- Per què la gent s'emociona al contemplar un xiquet de bolquers o una planteta que
brolla a la primavera?
- Què sents davant de la resurrecció de Jesús?
- T'alegra saber que Jesús va vèncer la mort? Per què?

HO SAPS?

Fixa't en la fotografia i completa
estes frases al teu quadern:

- La nit de Pasqua se cele-
bra..... amb
el foc representem
la.....
- La llum que ens il·lumina
és la llum de.....
el ciri pasqual és símbol
de.....

SEPULCRE BUIT

El primer dia de la setmana, a trenc alb, Maria Magdalena, Maria de Santiago i Salomé van anar al sepulcre portant els perfums preparats. Van trobar correguda la pedra del sepulcre; van entrar, però no van trobar el cadàver de Jesús. Se'ls van presentar dos jóvens amb vestits refulgents i els van dir:

—Per què busqueu entre els morts a qui viu? No està ací, ha ressuscitat.

Van anar a dir-se'l als apòstols, però ells no les van creure. Pere es va alçar i va córrer al sepulcre. Va aguar i va veure només els llençols i el sudari (Lc 24,1-11).

Jesús s'apareix a Maria Magdalena

Maria Magdalena estava junt amb el sepulcre plo-rant, quan Jesús se li va acostar i li va dir:

—Dona, per què plores? A qui busques?

Ella prenent-ho per l'hortolà, li va dir:

—Senyor, si t'ho has portat tu, dis-me on ho has posat i jo aniré a arreplegar-ho.

Jesús li va dir:

—Maria!

Ella es va tornar i va exclamar en hebreu:

—Rabbuni! (que significa «mestre»):

Li va dir Jesús:

—Solta'm, que encara no he pujat al Pare.

(Jn 20,11-17).

Aparició als deixebles

A poqueta nit d'aquell dia, el primer de la setmana, estaven els deixebles amb les portes ben tancades, per por dels jueus. Va arribar Jesús, es va col·locar al mig i els va dir:

—La pau estiga amb vosaltres.

Dita açò, els va mostrar les mans i el costat. Els deixebles es van alegrar de veure el Senyor. Jesús va repetir:

—La pau estiga amb vosaltres. Com el pare em va enviar, així vos envie a vosaltres. Rebeu l'Esperit Sant. Als que perdoneu els pecats els seran perdonats i als que se'ls retingueu els seran retinguts (Jn 20,19-23).

La salutació de Jesús

Jesús ressuscitat es presenta davant dels seus apòstols i els saluda amb la típica salutació jueu: *Shalom!*, «pau». Els apòstols, temorosos i acovardits després de la mort de Jesús, necessitaven que el Mestre els tranquil·litzara. La presència de Jesús els dóna pau i tranquil·litat. Esta salutació cobrava en els seus llavis una ressonància especial. Els seus apòstols, encara que estaven un tant confosos, tornaven a somriure.

Aprenem de la BÍBLIA

1 Comprensió.

- Qui embalsamarien Jesús?
- Què els van dir els jóvens que estaven junt amb el sepulcre?
- Què li diu Maria Magdalena a què creia que era l'hortolà?
- Per què estaven amb les portes tancades els deixebles?
- Quina salutació els dóna Jesús?

2 Localització.

- Busqueu en l'evangelí de sant Joan el capítol 20 i llegiu-ho sencer.
- Consulta Lc 24,13-49 i explica el que ens narra l'evangelista.

3 Missatge.

Ordena al teu quadern estes paraules i llig el missatge de les frases.

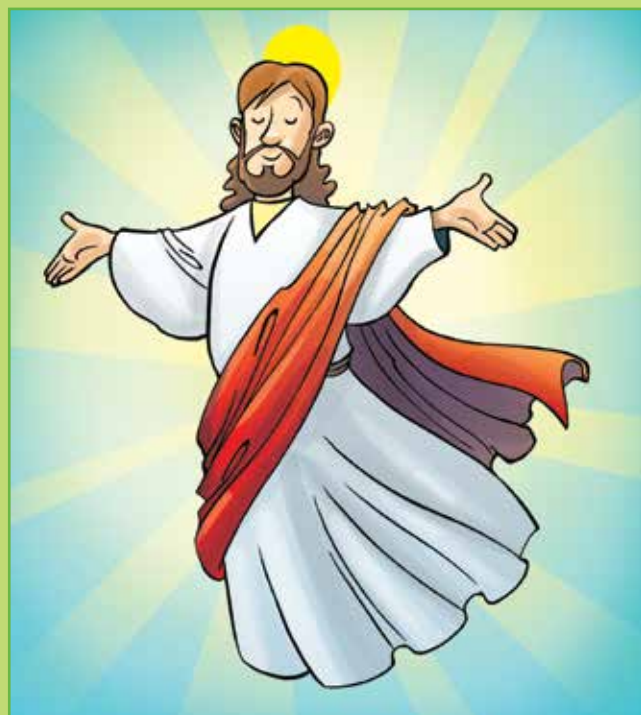
PER QUÈ ENTRE ELS VIU MORTS A QUI BUSQUEU?

ALS PERDONEU QUE PECATS ELS SERAN LI PERDONATS

El primer dia de la setmana

Els evangelis parlen del primer dia de la setmana, com el dia de la resurrecció de Jesús.

Els cristians van començar a cridar-li «*dies Domine*», que si ho traduïm del llatí significa dia del Senyor. Així és com va nàixer el nostre diumenge. Per al poble cristià este era i és el dia més important de la setmana, perquè és el dia en què ens reunim per a celebrar la resurrecció de Jesús.

EM QUEDE AMB

Completa estes frases al teu quadern:

- Jesús va ressuscitar i es va aparéixer a.....
- Maria Magdalena plorava desconsolada pensant.....
- Els deixebles es van alegrar.....
- Els àngels els van dir que.....

JESÚS HA RESSUSCITAT

Déu va rescatar Jesús de la mort

Els apòstols estaven tancats per por dels jueus, però després de la resurrecció de Jesús i de la vinguda de l'Esperit Sant perden la por i insistixen una vegada i una altra en què Déu va rescatar Jesús de la mort ressuscitant-ho.

En el primer discurs, Pere així se'l diu als nombrosos jueus, vinguts de totes parts, que li escoltaven: «Israelites, escolteu-me: Déu va acreditar davant de vosaltres a Jesús el Natzaré amb els miracles, prodigis i senyals que va fer per mitjà d'ell. Conforme al pla projectat i previst per Déu, vos el van entregar, i vosaltres ho vau matar crucificant-lo; però Déu ho ha ressuscitat, trencant les lligadures de la mort, perquè era impossible que la mort dominara sobre ell» (He 2,24-25).

Jesús es fa present

Els quatre evangelistes ens relaten que Jesús va ressuscitar al tercer dia després de la seua mort, tal com ell havia anunciat abans de morir. El primer dia de la setmana, el diumenge, es va aparéixer a Maria Magdalena, qui li'l va comunicar ràpidament als deixebles. Pere i Joan van córrer al sepulcre i ho van trobar buit.

A poqueta nit es va aparéixer en el cenacle als deixebles, on estaven tancats per por dels jueus. Els va saludar amb: «La pau siga amb vosaltres» i els va ensenyar les ferides de les seues mans i del seu costat. Va tornar a aparéixer-se de la mateixa manera huit dies després, i es va dirigir a Tomás, perquè a l'estar absent la primera vegada que es va aparéixer, no creia que haguera ressuscitat.

Va acompanyar en el seu viatge, al poblet d'Emaús, a dos deixebles, que deixaven Jerusalem i anaven comentant, molt tristos, la mort de Jesús. Ho van conèixer en sa casa al partir el pa.

Es va fer present junt amb el llac de Tiberíades i va esmorzar amb els seus deixebles uns peixos que ells havien peix.

Testimoni de Pere després de curar un lesionat que demanava almoina en la porta del temple

Un lesionat, que pidolava en la porta del temple, els va demanar almoina a Pere i a Joan. Pere li va dir: «No tinc diners, però et done el que tinc: En nom de Jesús, el Natzaré, tira a caminar. Ho va prendre de la mà i d'un bot es va posar en peu». Multitud de gent es va arremolinar al conèixer el miracle. Pere llavors

es va dirigir al poble amb estes paraules: «El Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, el Déu dels nostres pares ha glorificat el seu serf Jesús, a qui vosaltres vau entregar i vau renegar davant de Pilat. Però Déu li va ressuscitar d'entre els morts, nosaltres som testimonis d'això» (He 3,13-16).

Testimoni de Pere davant del Sanedrí

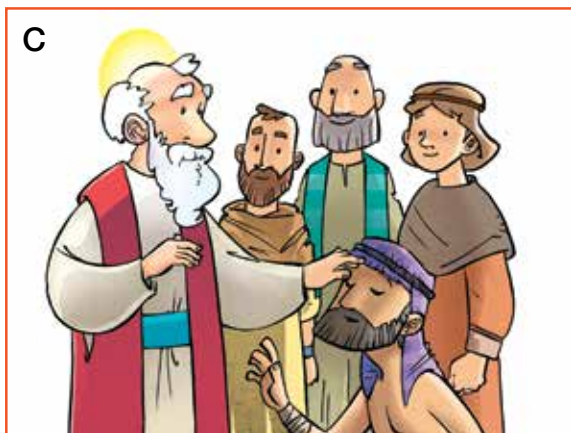
Cridats Pere i Joan a la presència del Sanedrí per la curació del tolit, Pere va repetir quasi les mateixes paraules que havia dit als jueus: «Caps del poble i ancians d'Israel, ja que se'ns demana comptes pel bé que hem fet a un home malalt i se'ns pregunta de quina manera ha sigut curat, sapieu tots vosaltres i tot el poble d'Israel que este es troba sa davant de vosaltres en virtut del nom de Jesucrist, el Natzaré, a qui vosaltres vau crucificar i Déu va ressuscitar d'entre els morts» (He 4,9-11).

1 Copia al teu quadern i contesta SÍ o NO:

- Jesús es va aparéixer primer a Maria Magdalena.
- Jesús es va aparéixer junt amb el sepulcre a Joan i a Pere.
- La salutació de Jesús era: «La pau estiga amb vosaltres».
- Pere va curar un lesionat en nom de Jesús.

2 Escriu al teu quadern quins moments concrets representen estes imatges.

3 Completa estes frases al teu quadern:

- Jesús es va aparéixer als seus deixebles i els va mostrar.....
- Déu ha glorificat el seu Fill, a qui vosaltres
- Déu va ressuscitar a Jesús alliberant-lo.....
- Este lesionat ha sigut curat pel

4 Busca en Internet obres d'art escultòriques o pictòriques en les que apareguen les trobades de Jesús ressuscitat amb diferents persones.

LA NOVA PASQUA

L'Església considera que la Pasqua de Resurrecció és la principal festa cristiana per diversos motius:

- Perquè, com va dir sant Pau: «Si Jesús no haguera ressuscitat, vana seria la nostra fe».
- Perquè Jesús ha sigut el primer a ressuscitar i la seua resurrecció garantix que també nosaltres ressuscitem com ell.

Viure la Pasqua de Jesús

Els cristians vivim la Pasqua de Jesús si seguim el seu exemple i complim el que ens va ensenyar en l'Últim Sopar. És a dir, servint i amant als altres com ho va fer Jesús, sense reserves, sense discriminar a ningú i posant per davant els interessos dels altres.

Si així vivim la Pasqua, passem de la mort, que és el pecat, a la resurrecció, que és la reconciliació amb Déu i amb els germans. Ressuscitar és estrenar una vida nova cada dia.

Jesús ressuscitat enmig dels cristians

Jesús estarà present enmig de nosaltres si fem les obres que ell vol. Si ens interessem per les persones que ens rodegen i procurem el seu benestar, si oferim la nostra ajuda a qui la necessita, si lluitem contra la soledat i la tristesa de les persones, si compartim el que tenim amb els més necessitats, si acollim els emigrants sense recels...

Signes actuals de la presència de Jesús entre nosaltres

La beata Teresa de Calcuta va fundar les Missioneres de la Caritat. Estes germanes han decidit posar la seua vida al servici dels més pobres i els que són despreciats per la societat. Són dones que oren molt i treballen sense parar. No tracten de convèncer als altres de la seua fe, simplement donen afecte, servixen als que les necessiten sense esperar res a canvi, acompanyen als que estan sols i donen esperança els malalts i a les persones abandonades. Elles mai perden l'alegria a pesar de realitzar tasques que la majoria de la gent no faria. Quin és el seu secret? La seua vida és una oració contínua i consideren que el que fan amb cada una d'estes persones desgraciades és com si se'l feren a Jesús.

Estes germanes i moltes altres persones que oferixen desinteressadament el seu treball i inclús la seua vida pels altres són autèntics signes de la presència de Jesús hui entre nosaltres.

1 Completa estes afirmacions al teu quadern:

- Cada vegada que les persones canvien el pecat per bones accions es viu la Pasqua perquè
- La resurrecció de Jesús és garantia de
- La Pasqua és la festa més important dels cristians perquè

2 Escriu al teu quadern en quines situacions Jesús es fa present hui.

3 Busca en Internet diverses activitats dels missioners i missioneres, de l'organització de Mans Unides i dels voluntaris de diverses associacions, bé en el Tercer món o també en les nostres ciutats.

4 Llig al costat els comentaris del papa Francesc i explica a la teua manera què és això de ser pastors amb olor d'ovella i en què consistix fer a Crist «trovable».

Pastors amb olor d'ovelles

El papa Francesc vol que els seus sacerdots també s'ameren de realitat i es desplacen a les perifèries de les ciutats on hi ha patiment. Que siguin pastors amb olor d'ovelles, pastors enmig del seu ramat.

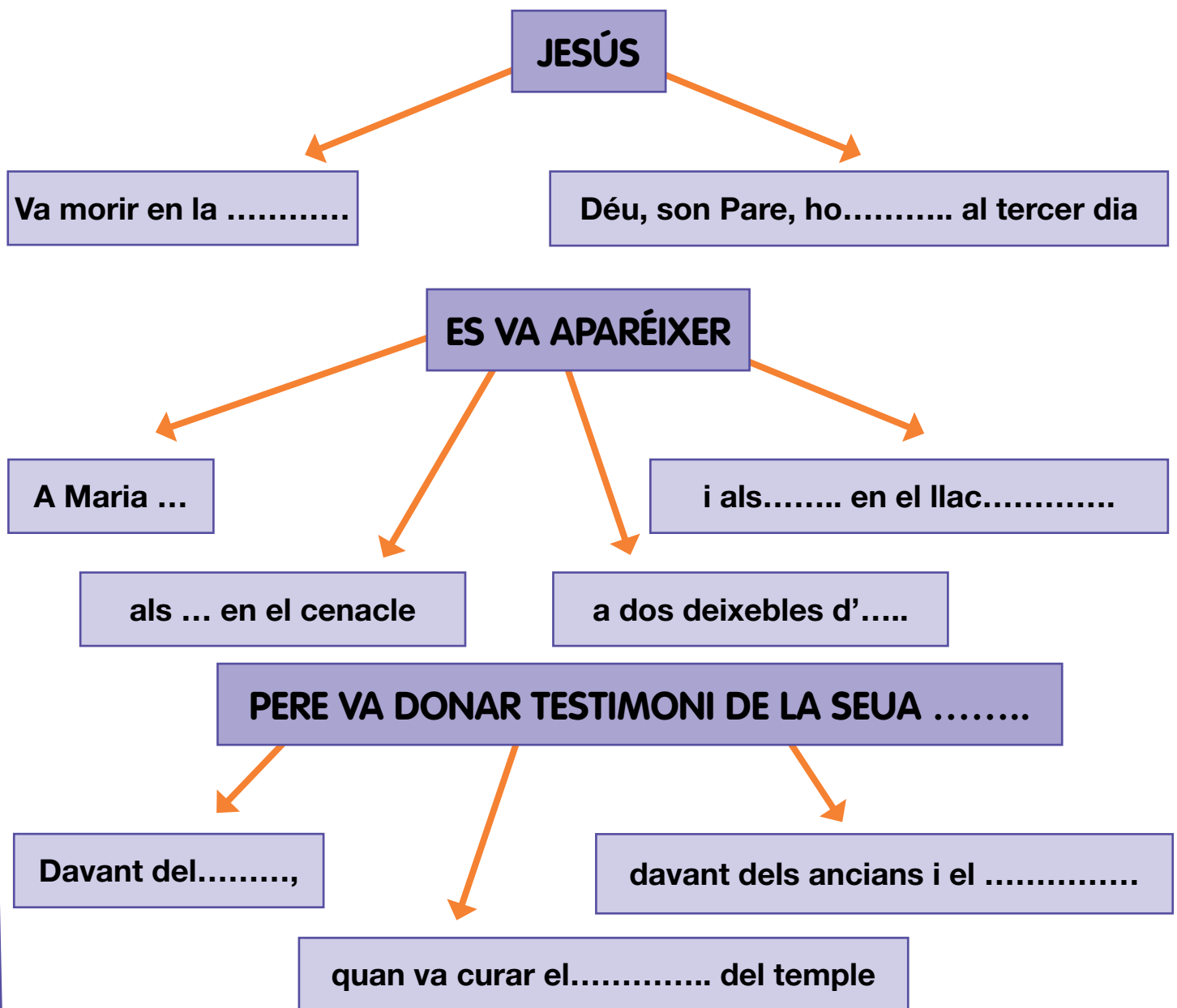

Fer «trovable» a Jesús ressuscitat

Que la celebració de la Pasqua servisca per a caminar en el món com Jesús i per a fer de la nostra existència un signe d'amor per als nostres germans, especialment per als més dèbils i els més pobres. I així ho farem «trovable» per a moltes persones, amb les que ens trobem en el nostre camí. Si som testimonis d'eixe Crist viu, molta gent trobarà Jesús ressuscitat en nosaltres, en el nostre testimoni.

Papa Francesc,
Àngelus del 8 de març del 2015;

1 Copia i completa al teu quadern este esquema ajudant-te del resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern ajudant-te de l'esquema.

Jesús.....en la creu. Déu, son.....ho va ressuscitar al.....

Es va aparéixer a Magdalena, als deixebles en el....., a dos d'Emaús i als seus deixebles en el..... de Tiberíades.

Pere va donar..... de la seua resurrecció davant del poble, quan..... el lesionat del i davant dels i el Sanedrí.

3 Cançó: JESÚS NOS QUIZO TANTO.

4 Escoltem.

En silenci disfrutem de la melodia d'esta cançó i l'escoltem amb atenció per a saber respondre a estes preguntes:

- Com ens va demostrar el seu amor Jesús?
- Amb què es va fer vida el seu entrega?
- Què va arribar amb Jesús?

5 Saber fer.

- Què fan molts religiosos, religioses i seglars voluntaris que dediquen la seua vida als altres per a mostrar que Jesús ressuscitat està hui entre nosaltres?
- Què pots fer tu?
- Pregunta al teu professor/a en quin grup de voluntaris podríeu participar vosaltres.

Aprén

- Jesús va ressuscitar al tercer dia segons se l'havia dit als seus deixebles.
- Vol dir que Jesús, després de morir i ser sepultat, va anar tornat a la vida pel poder de Déu, son Pare, per a no morir mai.
- Amb la resurrecció Crist realitza la promesa de Déu a favor dels hòmens: donar-los la vida nova que no tindrà fi.
- Nosaltres participem de la seua resurrecció si creiem que Jesús ha ressuscitat i, batejats, esperem ressuscitar algun dia amb ell.

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- Què consideres que és el més important d'allò que s'ha après en esta unitat?
- La resurrecció de Jesús, aporta esperança a les nostres vides? Com?
- Comenta amb els teus companys i professors per què és tan important que mantinguem la presència de Jesús ressuscitat hui entre nosaltres.

8

L'ESGLÉSIA,
LLUM DEL MÓN

VEIG

Qui presidix la celebració?
Quina varietat de persones li rodegen?

PENSE

Què esperen del papa Francesc?

EM PREGUNTE

Per què tanta gent roman unida
junt amb el Papa?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Què és el que més admires d'estes reunions de gent entorn al Papa? Escriu frases amb cada una d'estes paraules:

Fe, acollida, cordialitat, unitat, solidaritat

- Quins sentiments et produïxen estes reunions?

HO SAPS?

Completa les frases al teu quadern amb les paraules dels requadres:

-va confirmar Pere com a cap del grup dels seus apòstols.
- Els papes són els successors de
- L'Església no és el, és el poble de Déu.

Temple

sant Pere

Jesús

Vosaltres sou la llum del món

«Vosaltres sou la llum del món. Una ciutat situada en la cima d'un muntanya no pot ocultar-se. No s'encén una llum per a ocultar-la en un atuell, sinó per a posar-la en el candelero i que alum a tots els que estan a casa. Brille de tal manera vostra llum davant dels hòmens que vegin les vostres obres bones i glorifiquen el vostre Pare, que està en els cels» (Mt 5,14-16).

Perquè tots sou fills de Déu per la fe en Crist Jesús; perquè els que heu sigut batejats en Crist vos heu revestit de Crist. No hi ha jueu ni grec, no hi ha esclau ni lliure, no hi ha home ni dona, perquè tots vosaltres sou un en Crist Jesús. I si vosaltres sou de Crist, sou descendència d'Abraham, hereus segons la promesa.

(Gal 3,26-29).

1 Comprensió.

- Quines coses no es poden ocultar segons l'Evangelí?
- Amb què compara Jesús les bones obres dels cristians?
- Amb quina roba es visten els cristians batejats?
- A qui iguala el Baptisme?
- Per què els cristians no hem d'ocultar les bones obres que fem?

2 Localització.

- A quins llibres del Nou Testament pertanyen els textos triats?
- Busca en la teua Bíblia els textos seleccionats.

3 Missatge.

Selecciona la resposta verdadera:

• Els cristians ens hem de distingir: a. per la nostra saviesa, b. pel bon humor, c. per les nostres bones obres. • Ser llum significa: a. enllumenar als altres amb una llanterna, b. donar testimoni, c. treballar molt.	• Pel Baptisme som iguals: a. els hòmens i les dones, b. els hòmens són més importants que les dones, c. els hòmens manen sobre les dones. • Pel Baptisme: a. els jueus conserven els seus antics privilegis, b. tots som lliures, c. alguns hòmens són esclaus.

EM QUEDE AMB

Completa al teu quadern:

- El baptisme ens fa lliures i iguals a tots.
- Els cristians hem de ser llum per a
- Els seguidors de Crist som
- El més important que ens va fer Jesús va ser fer-nos

EL POBLE DE DÉU

El primer poble de Déu estava format pel poble d'Israel. Els seus membres estaven units per la fe en el mateix Déu, la descendència, l'idioma i les tradicions religioses. Déu ho va triar perquè anara el seu poble i Ell ser el seu Déu.

El nou poble de Déu està format per totes les nacions de la terra. Ens unix la fe en Crist ressuscitat i en el seu missatge. Totes les persones són crides a formar part d'este nou poble de Déu que comprén el món sencer.

S'entra a formar part d'ell per la fe i per mitjà del Baptisme. Tots els batejats formem l'Església.

En l'Església tots som necessaris. Hi ha diverses funcions, però l'Esperit que ens unix i es manifesta en cada un de nosaltres és el mateix. Cada un exercix la seua missió contribuint al bé de la comunitat.

Estructura i composició de l'Església

Els cristians, seguidors de Jesús, formem l'Església. L'Església és un signe visible de l'amor del Pare. La missió de l'Església és celebrar la fe en Jesús, anunciar la Bona Nova de l'Evangeli per tot el món i construir el regne de Déu ací en la terra.

Sant Pau diu que els cristians som membres d'un sol cos: l'Església. Així com en el cos humà cada membre realitza una funció diferent, cada membre de l'Església exercix una funció. Per això cal diferenciar entre el Papa, els bisbes, els sacerdots o preveres, els diaques, els religiosos, les religioses i els fidels seglars. En el cos, tots els membres s'ajuden. Patixen quan un membre patix i s'alegren quan un membre està alegre. Així hem de comportar-nos tots els cristians.

- 1 Compara les característiques de l'antic poble d'Israel amb el nou poble de Déu i completa al teu quadern:

Característiques per a pertànyer al poble d'Israel	Característiques per a pertànyer al nou poble de Déu
Fe en Déu	Fe en.....
Només el poble d'Israel	Tot el
Nàixer israelita	Rebre el

- 2 Completa estes frases.

La funció de l'Església és:

Celebrar la

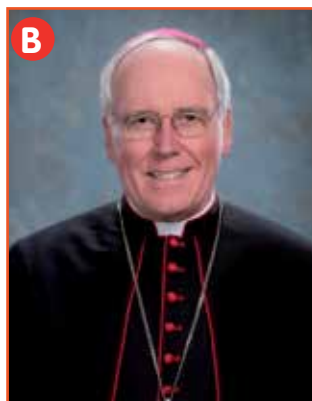
Construir el

Poble de Déu

Tots els hòmens estan cridats a formar part del nou poble de Déu. Per la qual cosa, este poble, sense deixar de ser un i únic, ha d'estendre's a tot el món i en tots els temps per a així complir el disseny de la voluntat de Déu (*Lumen gentium* 13).

- 3 Distints membres de l'Església.

Escriu al teu quadern el nom dels seus càrrecs.

Tenim Mare

Diu el papa Francesc: «Nosaltres no som òrfens, tenim mare: la mare Maria. Però també l'Església és mare. L'Església és **ungida** mare quan fa el mateix camí de Jesús i de Maria; el camí de l'obediència i del patiment. Estes dos dones –Maria i l'Església– porten avant l'esperança que és Crist. Ens donen a Crist, generen a Crist en nosaltres. Sense Maria no haguera estat Jesucrist; sense l'Església no podem seguir avant».

Diferents membres de l'Església i les seues funcions

El Papa

Jesús, d'entre els seus deixebles, va triar Pere perquè continuara la seua missió al capdavant de l'Església. Li va donar el poder de lligar i deslligar i li va entregar les claus del regne del Cel. El successor de Pere és el Papa, que posseïx les mateixes funcions que Pere. La seua missió és el govern i atenció de l'Església. És el responsable màxim de l'Església i presidix el col·legi dels bisbes.

Els bisbes

Els bisbes són els successors dels apòstols. Junt amb el Papa, complixen la missió de Jesús de guiar i servir a l'Església. Formen el col·legi episcopal, que reuneix els bisbes de tot el món.

La missió del bisbe és dirigir la seua diòcesi, presidir el consell de preveres i mantindre la unitat de la fe d'acord amb el col·legi episcopal.

Els preveres

Els sacerdots o preveres són cristians que han rebut el sagrament de l'Ordre Sacerdotal pel bisbe.

Dediquen la seua vida al servei de la comunitat parroquial. La seua missió consistix a predicar la paraula de Déu a la seua comunitat, celebrar l'Eucaristia i els sagraments i ajudar el bisbe de la seua diòcesi i actuar en la seua parròquia com el seu representant.

Els diaques

Tenen el seu origen al principi del cristianisme quan els apòstols els van triar perquè els ajudaren a atendre les necessitats la comunitat. Actualment col·laboren amb els bisbes i sacerdots en la tasca d'anunciar i celebrar la fe. Ajuden en l'administració de les parròquies i en la celebració de l'Eucaristia proclamant l'Evangeli.

Els religiosos i religioses

Són cristians que han respost a la crida de Jesús per a consagrar-se a ell i dedicar la seua vida als altres. Viuen en comunitat compartint els seus béns. En l'actualitat hi ha diverses congregacions i instituts amb un carisma particular: l'ensenyança, l'ajuda als més necessitats, les missions... També hi ha comunitats de vida contemplativa que dediquen la seua vida a l'oració.

Els laics

Els laics són cristians que pertanyen al poble de Déu. Formen part activa de la comunitat. Donen testimoni de l'Evangeli on viuen i treballen. Intenten construir un món millor i ser testimonis davant dels altres de l'amor que Déu ens té.

1 Identifica la missió d'estes persones dins de l'Església i anota-la al teu quadern.

2 Relaciona al teu quadern la tasca amb el membre de l'Església que l'exercix principalment.

1 Bisbe	a) Donar testimoni de Jesús
2 Prevere	b) Orar
3 Religiosos	c) Dirigir la diòcesi
4 Laics	d) Animació en la fe
5 Diaques	e) Predicar la paraula

3 Completa estes frases al teu quadern emprant les paraules adequades.

Religiosos i religioses, preveres, Papa, bisbes, religioses contemplatives

- Els dirigixen les parròquies en els pobles i ciutats.
- Els.....i es consagren a Déu seguint la seua vocació religiosa.
- La Santa Seu l'ocupa el
- Lesconsagren la seua vida a l'oració.
- Elsgoverneu una diòcesi.

Les catedrals

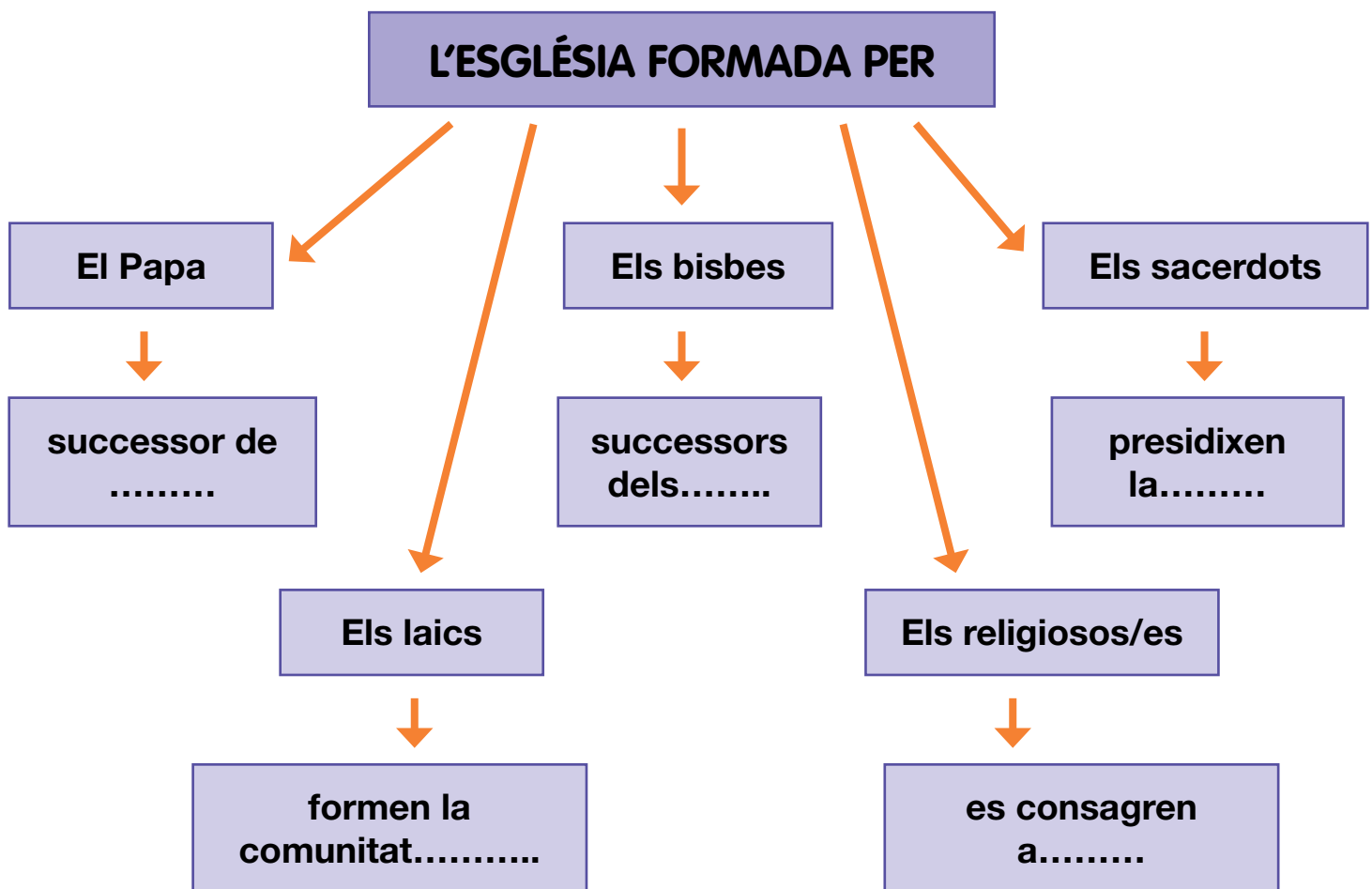
Les catedrals són grans esglésies construïdes en la ciutat principal de la diòcesi, on té la seua residència el bisbe. Són temples grandiosos per a exaltar la grandesa de Déu. Els principals estils arquitectònics en què s'han construït les catedrals són: el romànic, el gòtic i el renaixentista. Últimament s'han edificat catedrals molt modernes com la de Brasília, que és la capital de Brasil.

PAX CHRISTI

Pax Christi, és a dir, «la pau de Crist», és un moviment impulsat per laics catòlics per a treballar per la pau. Es va iniciar a França després de la II Guerra Mundial.

Pax Christi creu en el poder de l'oració, en el perdó, en la reconciliació, en la justícia i la no-violència per a aconseguir un món millor.

1 Copia i completa al teu quadern este esquema ajudant-te del resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern ajudant-te de l'esquema.

L'Església està..... pel....., successor de Pere, pels, successors dels apòstols, pels que presidixen la comunitat, pels que formen lacristiana i pels i que es a Déu.

3 Cançó: TANTO POR HACER.

4 Escoltem.

En silenci disfrutem de la melodia d'esta cançó i l'escoltem amb atenció per a saber respondre a estes preguntes:

- Quines labors realitzem per a la comunitat cristiana?
- Quins feixos tu per a ajudar a la comunitat?
- Qui ha creat este món?

5 Saber fer.

Pregunta en la teua parròquia com ajuden els laics a la comunitat cristiana i escriu les respostes al teu quadern.

- Cantant en el cor de l'Església.
- Llegint algunes lectures.
-

Aprén

- L'Església és la gran família de què creuen en Jesús i ho segueixen; unida pels mateixos Sagraments, té com a pastors als bisbes.
- La missió de l'Església és continuar l'obra de Jesús en el món fins al final dels temps.
- El Papa és el Romà Pontífex, Vicari de Crist i successor de sant Pere. Els bisbes són els pastors de l'Església, els successors dels apòstols.

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- El que has vist més nou en esta unitat.
- Com has treballat el tema; si has escoltat el teu professor/a, si has realitzat els exercicis.
- Pensa en tres coses del tema que t'agradaria comentar amb els teus companys.

ELS LAICS EN L'ESGLÉSIA

Els laics i el carisma

Laic significa «el que pertany al poble», i este és el sentit que té en el concili Vaticà II: membre del Poble de Déu, batejat, cristià. Laics són els cristians que no pertanyen ni a la vida religiosa ni al clero. El concili Vaticà II reconeix la importància dels laics dins de l'Església. Com batejats gaudixen dels carismes, que són dons que Déu concedeix gratuïtament als cristians perquè actuen en benefici de la comunitat. El més excel·lent de tots els carismes és l'amor. Els laics són com les mans de Déu allí on estan o treballen. Intenten mostrar amb el seu exemple que Déu ens ama amb un amor gratuït i incondicional.

Mans Unides

Mans Unides és una associació no governamental catòlica formada per laics voluntaris. Va nèixer en 1960 a Espanya. Un grup de senyores es va unir per a realitzar una campanya contra la fam en el món. Des del principi els seus objectius van ser lluitar contra la fam, la mala nutrició, la misèria, la malaltia i la falta d'educació. Per a això es van proposar atacar la injustícia, el desigual repartiment dels béns i la insolidaritat.

Després d'anys d'experiència, van veure que la millor manera de lluitar contra tot açò era millorar les condicions de vida del Tercer Món, amb la col·laboració activa de les persones beneficiades. Per este motiu financen projectes de desenvolupament en els països més pobres i realitzen campanyes de sensibilització en els països rics.

Hui en dia Mans Unides col·labora en més de 1.000 projectes de desenvolupament en multitud de països del Tercer Món.

Camí Neocatecumenal

Este camí va ser iniciat per Kiko Argüello i Carmen Hernández a Madrid, en les zones pobres de Palomeras Altas. Partixen d'una reflexió de la forma de vida de les primeres comunitats cristianes. La generositat, la disponibilitat per a compartir tot, la participació en les celebracions comunitàries de la Paraula i de l'Eucaristia dels primers cristians van inspirar estes dos persones per a iniciar el seu CAMÍ.

El camí Neocatecumenal contempla tres moments principals:

- a. L'anunci de la Bona Nova que feien els apòstols.
- b. El període de conversió i formació anomenat catecumenat.
- c. El Baptisme.

Hui en dia molts milers de cristians i cristianes segueixen este Camí.

Vaig tindre fam i em va donar de menjar

La crisi econòmica ha colpejat durament moltes persones. En tota Espanya han sorgit centenars de menjadors que donen aliment a què res o poc tenen.

A Saragossa, la Parròquia de la nostra Senyora del Carme dóna de menjar tots els dies a més de cent persones. En

un ampli local propi s'ha instal·lat el menjador i la cuina. Laics voluntaris de totes les edats treballen generosament per a preparar els aliments i servir-los a quants s'acosten a menjar. Un cap de setmana es demana en les misses almoïna per a sufragar els gastos del menjador. Els fidels responen amb generositat.

Gràcies a estos respostos solidaris centenars de persones recobren la seua dignitat i se senten acollides pels quals tenen quelcom que donar, encara que només siga el seu afecte i el seu treball. La seua recompensa serà sentir de Jesús: «Vaig tindre fam i em va donar de menjar».

Jóvens Valdeka

Els VDK o Valdeka (Valdecaballeros, el nom del poble on van iniciar la seua experiència) és una comunitat de laics cristians. Són jóvens, antics alumnes corazonistas, molts d'ells universitaris, que s'esforcen per donar testimoni i comunicar l'Evangeli.

Celebren la Pasqua i, seguint l'exemple de Jesús, busquen una experiència interior amb Déu al mateix temps que són portadors d'esperança en el món rural o en barris desfavorits. Els membres d'este moviment treballen amb els ancians, amb deficients físics i psíquics o amb drogoaddictes.

9

EN L'EUCARISTIA
RENOVEM EL
SACRIFICI DE JESÚS
EN LA CREU

EN LA COMUNIÓ ENS FEM
COS DE CRIST

VEIG

Què és el que més ressalta en la fotografia?
Quins personatges es veuen?
Quines altres coses veus que et criden l'atenció?

PENSE

Quina relació té la gran creu amb l'altar?

Els antics sacrificis d'animals oferts a Déu es feien sobre un altar, en este altar es renova un sacrifici, pensa quin és.

EM PREGUNTE

Per què en les grans reunions que es fan amb el Papa se celebra sempre l'Eucaristia?

Per què acudixen a estes reunions tants fidels cristians?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Quin sentiment et produïx veure la sagrada hòstia, que és el cos de Crist, exposada en la custòdia? Per què?
- En l'Últim Sopar Jesús va instituir l'Eucaristia per a quedar-se sempre amb nosaltres. Per què ho va fer?
- Jesús en la creu va voler donar la vida pels seus amics i per tot el món. Quins sentiments et produïx eixe acte tan generós?

HO SAPS?

- Què renovem quan se celebra l'Eucaristia?
- Què s'exposa en la **custòdia**?
- Baixe quines espècies es va quedar Jesús en l'Eucaristia?

L'Últim Sopar. Llavoratori dels peus

Abans de la festa de la **Pasqua**, sabent Jesús que havia arribat la seua hora, de passar d'este món al Pare, com havia amat als seus els va amar fins al final. Durant el sopar, es va alçar de la taula, es va llevar el manto, es va cenyir una tovalla i, tirant aigua en una safa, es va posar a llavar els peus dels deixebles. Va arribar, perquè, a Simón Pere, el qual li diu:

—Senyor, tu llavar-me a mi els peus?

Jesús li va replicar:

—Si no et llave, no tindràs part amb mi.

Simón Pere va dir:

—Senyor, no sols els peus, sinó també les mans i el cap.

(...) Després de llavar-los els peus es va assentar de nou a la taula i els va dir:

—Enteneu el que vos he fet? Vosaltres m'anomeneu el mestre i el senyor; i dieu bé, perquè ho sóc. Perquè si jo, el senyor i el mestre, vos he llavat els peus. Jo vos he donat exemple, perquè feu vosaltres el mateix que he fet jo (Jn 13,1-15).

El Manament Nou

Vos done un manament nou: que vos ameu els uns als altres. Que com jo vos he amat, així vos ameu també vosaltres. En açò reconeixeran tots que sou els meus deixebles, que vos ameu els uns als altres (Jn 13,34-35).

Institució de l'Eucaristia

Durant el sopar Jesús va prendre pa, ho va beneir, ho va partit i ho va donar als seus deixebles, dient: «Preneu i mengeu. Açò és el meu cos». Després va prendre un calze, va donar gràcies i se'l va donar, dient: «Beveu tots d'ell, perquè esta és la meua sang, la sang de la nova aliança, que serà vessada per tots per a remissió dels pecats» (Mt 26,26-28).

1 Comprensió.

- Quina és la primera acció que fa Jesús en l'Últim Sopar?
- Qui s'oposa que li llave els peus?
- Què pretenia Jesús llavant els peus?
- Com coneixeran tots que són deixebles seus?
- Amb què fa Jesús la nova aliança?

2 Localització.

- Busca en l'evangelí de sant Joan els capítols en què es narra l'Últim Sopar.
- Compara el que diuen Mt 26,26-28, Mc 14,22-24 i Lc 22,19-20 i anota les semblances i diferències.

3 Missatge.

Tria les respostes correctes:

- Jesús va llavar els peus als seus deixebles:
 - a.** perquè era el costum,
 - b.** per a donar-los exemple,
 - c.** perquè els tenien bruts.
- El Manament Nou ens demana:
 - a.** que ens amem,
 - b.** que ens amem com Jesús ens va amar,
 - c.** que ens amem perquè tots vegen que som deixebles de Jesús.
- En l'Eucaristia:
 - a.** Jesús se'ns dona com a aliment,
 - b.** Jesús se'ns dona com beguda,
 - c.** Jesús estableix la nova aliança amb la seua sang.

Per primera vegada el Papa, en el llavatori dels peus, s'els lava a dos dones

Mai s'havia fet. Els papes en l'església de Sant Pere del Vaticà, els bisbes en les seues catedrals i els sacerdots en les seues esglésies, el dia de Dijous Sant, llaven els peus a dotze persones, sempre barons. La missa de l'Últim Sopar, de 2013, el papa Francesc la va celebrar en el centre penitenciari de Roma. Allí es va agenollar, va llavar els peus dels reclusos i els va besar. El papa va trencar un altre tabú al llavar els peus, no sols a hòmens, sinó que va incloure en el llavatori a dos dones (com arreplega la imatge de la pàgina anterior).

El món,
29 de març del 2013.

EM QUEDE AMB

Completa al teu quadern

- Amb l'exemple d'humilitat que ens dona Jesús.....
- Amb el que significa el.....
- Amb l'amor que ens mostra Jesús al.....

LLAVAR ELS PEUS

Servici d'entrega als altres

Entre els jueus, abans i en l'època de Jesús llavar els peus era una atenció que es tenia amb els visitants i caminants. Abraham va voler llavar els peus del senyor i dels dos àngels que li van visitar junt amb l'alzina de Mambré. Generalment este era un treball d'esclaus i de criats. Jesús, llavant els peus als seus deixebles, ho va convertir en un acte de servici i d'entrega als altres.

Preparava Jesús, d'esta manera, l'entrega total del seu cos i de la seua sang en l'Eucaristia. El Dijous Sant l'Església realitza esta cerimònia del llavatori dels peus, expressant la relació que existix entre combregar i servir.

La nova aliança

Una aliança és un pacte, un acord entre dos. Déu va establir amb Moisès i el seu poble una aliança. Va fer dels israelites el seu poble triat, comprometent-se a amar-ho i ajudar-lo, i els israelites es van comprometre a complir els deu manaments.

En l'Últim Sopar Jesús va fer una nova aliança davant de Déu i tota la humanitat. En ella, la relació de Déu amb les persones està basada en l'amor. Jesús, sabent que el seu final estava prop, va voler deixar els seus deixebles la prova més gran del seu amor, segellant, amb l'entrega del seu cos i de la seua sang, la nova aliança:

«Que Jesús, el Senyor, en la nit que va ser entregat, va prendre pa, va donar grà-

Jesús va celebrar la Pasqua jueua

La Pasqua era la festivitat més important del poble d'Israel. En ella celebraven els hebreus el pas del mar Roig i l'alliberament de l'esclavitud que van patir a Egipte.

Jesús va voler servir-se d'este simbolisme de la Pasqua per a presentar-se ell mateix com el verdadera alliberament del pecat i de la mort, la definitiva victòria de l'amor, amor suprem que s'anava a consumir amb el seu sacrifici i mort en la creu.

En la Pasqua, els jueus, reunits per famílies, menjaven un corder de pocs mesos acompanyat de pa sense **rent** i de vi. Jesús dona a estos aliments una nova significació: el corder pasqual és el mateix Jesús, que serà sacrificat, i que ara s'entrega davall les espècies del pa i del vi. La seua sang sella la nova aliança anunciada pels profetes.

"L'Últim Sopar", de Joan de Joanes.

cies, ho va partir i va dir: "Açò és el meu cos, que s'entrega per vosaltres; feu açò en memòria meua". En acabant de sopar, va fer el mateix amb el calze, dient: "Este calze és la nova aliança segellada amb la meua sang; cada vegada que la begueu, feu-ho en memòria meua"» (1Cor 11,23-25).

- 1 L'Últim Sopar de Jesús amb els seus deixebles conté tres fets fonamentals. Escriu-los al teu quadern indicant per què són importants.
- 2 Reproduïx este esquema al teu quadern i completa-ho::

	ANTIGA ALIANÇA	NOVA ALIANÇA
Es va establir en		
Es va establir entre		
La seua llei és		

- 3 Escriu al teu quadern quins gestos i quines paraules fa i diu el sacerdot en la celebració de l'Eucaristia, reproduint els gestos i les paraules de Jesús en l'Últim Sopar::

GESTOS	PARAULES

- 4 Escriu al teu quadern com s'anomena el moment que reproduïx esta imatge i anota el nom dels objectes que veus en les mans del sacerdot.

CORPUS CHRISTI

"El sagrament de l'Últim Sopar",
de Salvador Dalí.

Este quadre és una versió actualitzada de l'Últim Sopar de Jesús amb els seus deixebles. Jesús està en el centre de la imatge i és l'únic que roman dreçat. Els apòstols tenen una postura d'adoració. Es veuen els símbols de l'Eucaristia: dos trossos de pa i un got

transparent amb vi. El fons apareix ple de llum i es veu el cos d'un home, que representa a Jesús ressuscitat, obrint els braços i abraçant tota l'escena. «Preneu, açò és el meu cos i esta és la sang de la meua aliança que serà vessada per tots» (Mc 14,22-23).

CORPUS CHRISTI

L'Església, des de molt antic, va establir una festa per a honrar el Cos de Crist, present en l'Eucaristia. Els bisbes, els sacerdots i els fidels l'acompanyen pels carrers del seu poble o ciutat, bellament guarnides amb estores de pètals de roses.

El poble cristià sempre ha tingut fe en la presència de Jesús en l'Eucaristia, baixe les espècies del pa i el vi. En esta festa donem culte especial a l'Eucaristia i l'Església trau en processó, exposat en la custòdia, el Cos de Crist.

CELEBRACIÓ DEL CORPUS CHRISTI

El Corpus Christi és una festa molt popular en molts pobles i ciutats d'Espanya. A més de la missa solemne se celebren devotes processons per la ciutat. El cos de Crist apareix exposat en artístiques custòdies; s'adornen els balcons i en els carrers es fan meravelloses estores de flors perquè passe el Santíssim.

Són especialment famoses les processons que es fan a Toledo, Granada, L'Orotaba, (Tenerife), on els carrers estan coberts d'estores fetes amb pètals de roses, i a Daroca (Saragossa), on trauen els seus corporals que contenen gotes de sang de Crist.

CORPUS CHRISTI, DIA DE LA CARITAT

El dia del Corpus recordem el manament nou de Jesús. Cantem: «On hi ha caritat i amor, allí està el Senyor». L'Eucaristia és una prova manifesta de l'amor de Déu per totes les persones. Si els cristians compartim el pa i el vi de l'Eucaristia, també hem de compartir i ser generosos. Per este motiu, l'Església

unix el dia de la Caritat amb la festa del Corpus. Cáritas organitza actes i col·lectes per a realitzar les seues obres. D'una banda es preocupa dels més necessitats i exclosos de la societat i defén amb la seua ajuda la dignitat de totes les persones.

SANT PASCUAL BALLADOR

Sant Pascual Ballador és un sant especialment amant de l'Eucaristia. Va nèixer en Torreherrnosa, província de Saragossa. Quan va complir 24 anys va ingressar com a humil llec en un convent franciscà a València. Va estar en uns quants convents, però on va desenrotllar més les seues obres de caritat va ser

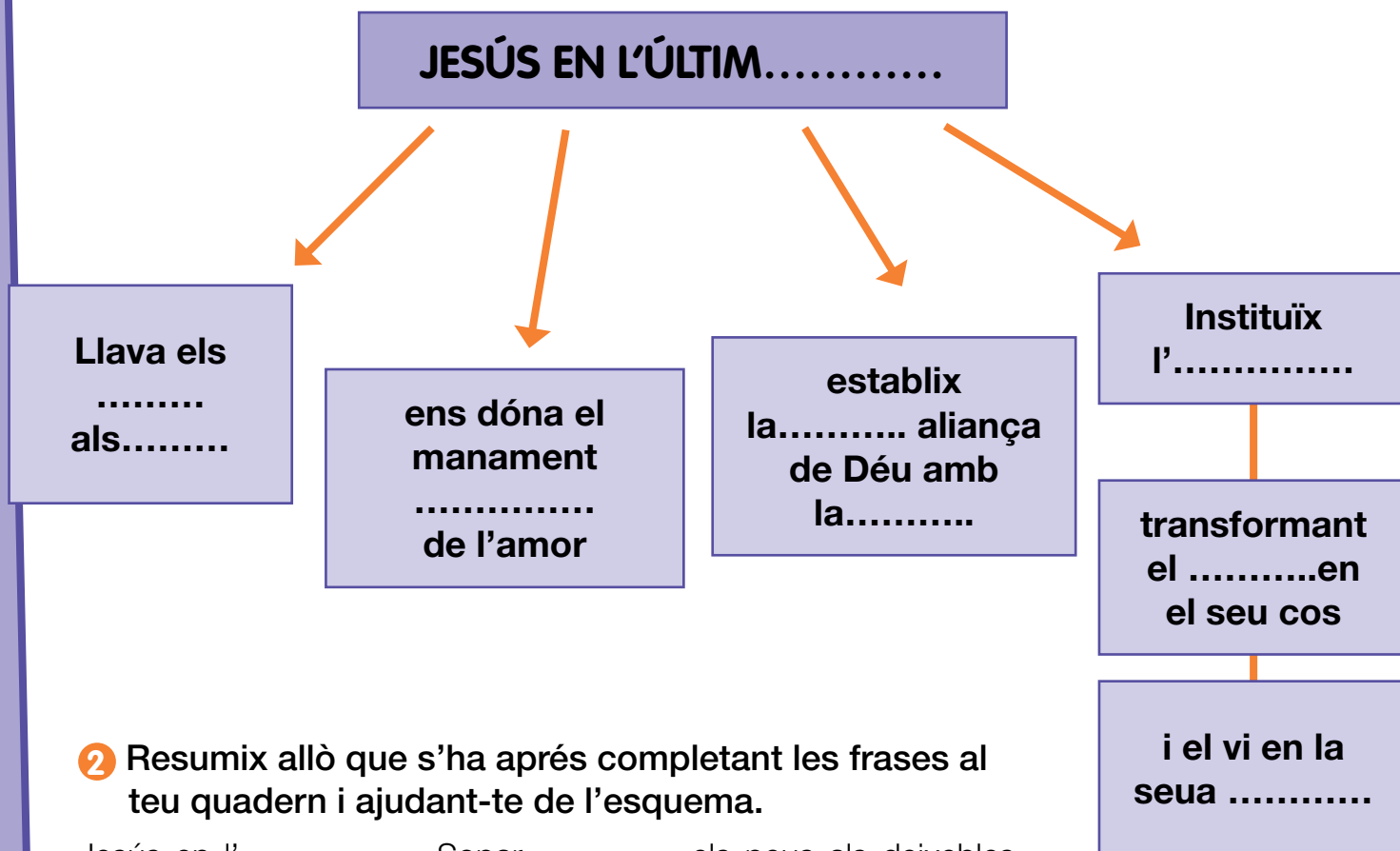
a Vila-real, allí era molt volgut, sobretot pels pobres. A pesar de ser frare llec, va arribar a ser molt versat en qüestions teològiques. La seua mort va causar una gran commoció en tot el regne de València, donada la seua fama de santedat. Molt prompte va ser canonitzat. En 1897, Lleó XIII ho va proclamar patró de l'Obra i Congressos Eucarístics. A sant Pascual Ballador se li representa en actitud d'adoració enfront d'una custòdia amb el Santíssim sobre un núvol.

1 Respon al teu quadern::

- Per què el dia del Corpus Christi se celebra el dia de la Caritat?
- Com s'adornen els carrers per a la processó del Corpus?
- Què té d'especial la celebració del Corpus a Daroca?
- Quines són les activitats principals que realitza Cáritas?
- Què dos coses molt importants feia sant Pascual Ballador?

1 Copia i completa al teu quadern este esquema ajudant-te del resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern i ajudant-te de l'esquema.

Jesús en l'..... Sopar els peus als deixebles.
Ens dóna el nou. Manament de l'.....
..... l'Eucaristia, transforma el pa en el seu..... i el
..... en la seua sang. Establix la nova..... de
amb la humanitat.

3 Cançó: EN LA ÚLTIMA CENA.

4 Escoltem.

En silenci disfrutem de la melodia d'esta cançó i escoltem atents per a respondre a estes preguntes:

- Què compartix Jesús amb nosaltres en l'Eucaristia?
- Com vol veure'ns Jesús als seus deixebles?
- Què vol que siguem?

5 Saber fer.

- El pròxim dia que vages a missa fixa't en els gestos que fa el sacerdot i en les paraules que diu durant la celebració de l'Eucaristia i escriu al teu quadern allò que més et cride l'atenció.
- Confeccioneu un mural en què apareguen els símbols de l'Eucaristia: el pa i el vi; així com els objectes sobre els quals es depositen: la patena i el calze. Poseu també el crucifix, que sempre està sobre l'altar, perquè en l'Eucaristia reproduïm el sacrifici de la creu.

Aprèn

- Jesús ens ensenya amb el llavatori dels peus que els cristians en la vida hem de tindre una actitud de servici als altres.
- L'Eucaristia és el sacrament que Jesús va instituir en l'Últim Sopar, pel qual ens dóna a menjar el seu cos ressuscitat i la seua sang ressuscitada i es fa present entre nosaltres.
- L'Eucaristia celebra dia després de dia la mort i resurrecció de Jesús per amor. Amb ella els cristians donem gràcies a Déu pel do de la vida i pel seu amor.
- Jesús amb el do de la seua vida estableix la nova aliança entre Déu i tota la humanitat.
- El manament nou de Jesús és: «Ama-vos els uns als altres com jo vos he amat».

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- T'ha motivat esta unitat per a participar més activament en la celebració de l'Eucaristia? Com?
- Has participat i col·laborat en la unitat amb el teu professor/a? Quant? Molt, regular, poc... I amb els teus companys?
- La relació de l'Eucaristia amb el sacrifici de la creu és un tema bàsic en esta unitat. Ho heu comentat amb els companys?

UNITAT 1

CUIDEMOS EL MUNDO

Dios creó el mundo.
¡Sí, lo creó!
¿Cómo lo hizo?
Es un misterio.
¿Por qué lo hizo?
Fue por amor.
¿Y está bien hecho?
¿Y está bien hecho...?
¡Pues sí, señor!
¡Pues sí, señor!
¡Pues sí, señor!

¿Qué hacen los hombres?
Estropearlo.
¿Cómo lo hacen?
Contaminando.
¿Por qué lo hacen?
Por egoísmo.
¿Y está bien hecho?
¿Y está bien hecho?
¡No, no señor!
¡No, no señor!
¡No, no señor!

¿Y ahora qué hacemos?
Hay que cuidarlo.
¿Cómo lo hacemos?
Está en tu mano.
¿Por qué lo haremos?
Para salvarlo.
Todos unidos,
todos unidos.
¡Sí, sí señor!
¡Sí, sí señor!
¡Sí, sí señor!

UNITAT 2

UN LIBRO MISTERIOSO

Un libro misterioso
que nos regala Dios.
La Biblia es un regalo
que nos acerca a Dios (bis).

Dios eligió al pueblo de Israel,
les hizo mil promesas y le fue siempre fiel
El primero fue Abrahán,
luego Isaac, Jacob y más.
Yavé todopoderoso de su pueblo cuidará.

El pueblo le fue infiel, incumplieron la Ley,
adoraron a otros dioses, olvidaron su fe.
A pesar de todo Dios les perdonó,
con los brazos abiertos a su pueblo acogió.

Habló por los profetas, prometió un Redentor
que los salvaría de la muerte y la opresión.
Entre todas las mujeres a María eligió
y en un pobre portal nació el Salvador.

UNITAT 3

ABRAHÁN, PADRE DE UN PUEBLO

Abrahán (Abrahán),
Abrahán (Abrahán),
Dios te hizo una promesa,
Abrahán, Abrahán,
tú creíste y se cumplió.

Patriarca de un gran pueblo,
elegido por Yavé.
Una tierra por promesa
donde mana leche y miel.

No tenía descendencia,
mas Yavé le prometió
que con Sara, aunque vieja,
tendría un hijo varón.

E Isaac así nació,
heredando las promesas.
Muchos más luego vinieron
para ser pueblo de Dios.

Y la fe le fue probada
cuando un día le pidió
que ofreciera en sacrificio
a su hijo y aceptó.

UNITAT 4

LOS MANDAMIENTOS

Los mandamientos son diez
Y se resumen en dos:
Amar a Dios y a los demás.
Amar a Dios y a los demás.

Quiere mucho a tus amigos
y perdona al enemigo.
Al amar sin condición
se hace grande el corazón.

Amar a Dios y a los demás.
Amar a Dios y a los demás.

UNITAT 5

SEGUIDORES DE JESÚS

Para seguir a Jesús
lo importante es ayudar.
Para seguir a Jesús
lo importante es el amor.
Para seguir a Jesús,
para seguirle,
para seguir a Jesús.

A un joven que era rico,
que lo hacía todo bien
le dijo: «Vende todo;
si santo quieres ser,
dalo todo y sígueme.
Dalo todo y sígueme.
luego ven y sígueme».

«Quisiera yo Jesús
seguirte de verdad
—le dijo entristecido—
mas no quiero perder
lo mío así, sin más,
lo mío así, sin más,
solo por los demás».

Para seguir a Jesús...
Santiago fue a pescar,
con Pedro, Andrés y Juan,
y vieron a Jesús
y oyeron su verdad.
Siguieron a Jesús,
siguieron a Jesús,
ayudando a los demás.

Zaqueo se hizo rico,
a base de robar,
pensó al ver a Jesús:
«Señor voy a entregar
lo robado y mucho más,
lo robado y mucho más,
solo por los demás».

UNITAT 6

HACIENDO EL BIEN

Jesús andaba por el mundo
haciendo el bien, haciendo el bien.
Jesús andaba por el mundo...
haciendo el bien.

Hablaba de un Reino
como una semilla
Que si la cuidamos
muy grande se hará.

Hablaba de ovejas,
talentos, banquetes,
haciendo que todo
sonara genial.

Jesús andaba...

Hacía milagros,
curando a leprosos,
a ciegos, a cojos,
quitando su mal.

Queremos tu Reino:
el cielo en la tierra,
que no haya más penas...
¡Un mundo de paz!

UNITAT 7

JESÚS NOS QUISO TANTO

Jesús nos quiso tanto,
tanto, tanto,
nos quiso tanto,
que su vida nos dio.

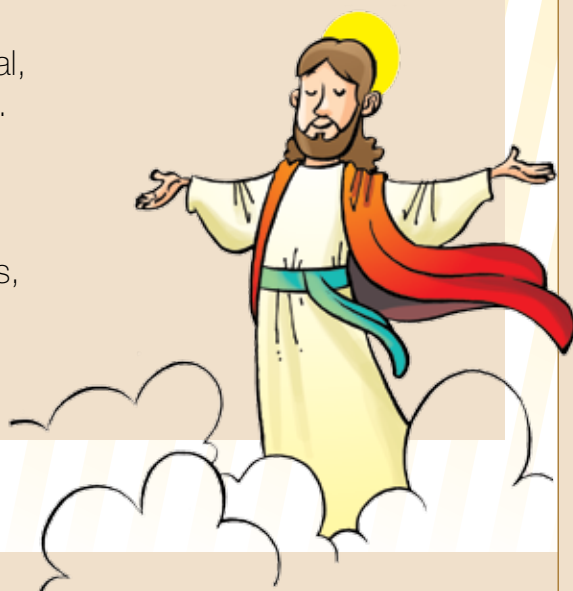
Y Dios lo quiso tanto,
tanto, tanto,
lo quiso tanto,
que lo resucitó.

Nos quiso hasta el final,
muriendo en una cruz.
Salvó a la humanidad.
¡Con él llegó la luz!

Los brazos extendidos,
abierto el corazón,
perdón al enemigo,
luchar con el amor.

Nos quiso hasta el final,
muriendo en una cruz.
Salvó a la humanidad.
con él llegó la luz.

La entrega se hizo vida
con la resurrección.
La luz venció a la muerte:
¡Jesús resucitó!

UNITAT 9

EN LA ÚLTIMA CENA

En la Última Cena
Jesús se despide,
comparte con todos
el vino y el pan.

Y así es como nace
nuestra Eucaristía,
Jesús que se entrega
por la humanidad (bis).

Jesús por queremos
y por ayudarnos,
por vernos unidos
con lazos de amor,

nos deja un legado,
nos pide un recuerdo:
que hagamos lo mismo
que nos enseñó.

Servir al pequeño,
hacemos esclavos,
ser sus pies sus manos
para los demás.

Y un día en el cielo
Jesús nos espera
con la mesa puesta:
¡Qué felicidad!

UNITAT 8

TANTO POR HACER

Tanto por hacer
en comunidad
cada uno tiene
su manera de ayudar (bis).

Unos cuentan la palabra,
que Jesús nos reveló.
Otros cuidan al enfermo
pues en él está el Señor.
Unos rezan en silencio
y por un mundo mejor.
Otros cantan mil canciones
que hablan desde el corazón.

Tanto por hacer...

Unos pintan o dibujan
con palabras de color.
Otros dan al que no tiene
la comida y el calor.

Unos cuidan de este mundo
pues es obra del Señor.
Y otros dan toda su vida
y se entregan por amor.

UNITAT 1:

Evolució: Desenvolupament gradual dels organismes passant d'un estat a un altre.

Racista: Partidari del racisme, açò és, de l'odi entre races.

Senda Iluminosa: Moviment revolucionari de Perú.

UNITAT 2:

Amanuenses: Que escriuen a mà.

Miniatures: Pintura de xicotetes dimensions.

Patrimoni de la humanitat: Que pertany a tots.

UNITAT 3:

Aliança: Pacte entre dos parts.

Nova aliança: S'anomena així a l'aliança que fa Jesús entre Déu i tota la humanitat.

UNITAT 4:

Zelós: No tolera que algú li siga infidel amb altres.

Espoli: Desposseir a un del seu amb violència.

Ídols: Falsos déus.

Politeista: Que dóna culte a diversos déus.

UNITAT 5:

Sari: Nom que rep una tela índia.

Sicòmor: Figuera egípcia de fulles semblants a les del moral.

UNITAT 6:

Porxos: Espai cobert al llarg d'un edifici.

UNITAT 7:

Sanedrí: Consell jueu.

Sudari: Tela amb què es cobrix el rostre dels difunts..

Tiberíades: Mar de Galilea.

Tolit: Que ha perdut el moviment d'un membre o de part del cos.

UNITAT 8:

Candeler: Objecte que subjecta la ciri.

Catecumen: Que es prepara per a rebre el Baptisme.

Neocatecumenal: Nous catecúmens.

Ungir: Untar amb oli..

UNITAT 9:

Custòdia: Peça d'or o d'un altre metall preciós, on es col·loca l'hòstia, després de consagrada, per a l'adoració dels fidels.

Rent: Producte que fa fermentar la massa per a fer el pa.

Pasqua: Festa dels jueus. Significa pas del Senyor.

Autors:	Carlos Alda Gálvez Marisa Ferrández Rodríguez Nieves Ferrández Rodríguez Jesús Olóriz Cortés María Olóriz Sanjuán Javier Revilla Aybar
Direcció editorial:	Octavio Figueredo
Coordinació editorial:	Juan Antonio López / Israel Esteve
Maquetació:	Daniel Latorre Manresa / Miguel Carmen Hernández
Revisió:	Dulce Mª Toledo
Disseny de portada i interior:	Daniel Latorre Manresa
Il·lustracions:	Jesús López Pastor Daniel Latorre Manresa

APROVAT PER LA COMISSIÓ EPISCOPAL D'ENSENYANÇA I CATEQUESI
EL 18 DE JUNY DEL 2015

© SAN PABLO 2015 (Protasio Gómez, 11-15. 28027 Madrid)
Tel. 917 425 113 - Fax 917 425 723
E-mail: secretaria.edit@sanpablo.es / www.sanpablo.es

© Carlos Alda, Marisa Ferrández, Nieves Ferrández, Jesús Olóriz, María Olóriz, Javier Revilla, 2015

Distribució: **SAN PABLO. Divisió Comercial**
Resina, 1. 28021 Madrid * Tel. 917 987 375 - Fax 915 052 050
E-mail: ventas@sanpablo.es
ISBN: 978-84-285-4801-4
Depòsit legal: M. 24.201-2015
Imprés en LiberDigital
Printed in Spain. Imprés a Espanya